

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAIŠVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 535-6500

Vol. LXX Kalna 15c TREČIADIENIS — WEDNESDAY, GRUODIS — DECEMBER 15, 1976 Nr. 294

Iš Vliko seimo darbų

Kanados lietuviai laisvinimui surinko 26,000 dol.

Vyriausio Lietuvos Išlaivymo Komiteto seimas, įvykęs gruodžio 4-5 d. Washingtone, D. C., buvo sėkmingai darbinas. Gauta daug sveikinimų ir pinigų — Kanados Tautos fondo atstovybės pirmininkas J. Vaičiūnas įteikė 26,000 dol. čekį surinktų aukų Lietuvos laisvinimo reikalams. Į tą sumą įeina 16,000 dol., kuriuos surinko Toronto apylinkės atstovybė, A. Firavičiaus vadovaujama. Seimo atstovai ir svečiai jėms sukėlė dideles ovacijas. Seimas priėmė daug nutarimų, tarp jų ir sveikinimą, Amerikai minint savo valstybės nepriklausomybę paskelbimo du šimtmečius.

Į VLIKą atgal priimta prieš keletą metų pasitraukusi Lietuvos Laisvės kovotojų sąjunga. Dabar VLIKą sudaro 15 organizacijų — politinių partijų ir rezistencinių sąjūdžių. VLIK laisvajame pasaulyje kalba ir veikia pavergtos tautos vardu, siekdamas kuo daugiau prisidėti prie pavergtos savo tautos kovos, kol bus atgauta laisvė ir atstatyta Lietuvos valstybinė nepriklausomybė.

Seimo atstovams ar svečiams susirinkus į posėdžių salę Shoreham Americana viešbutyje, juos pasveikino Rūta Penkiūnienė LB Washingtono apylinkės vadovė bos vardu Sveikindama ji tarp kitko pasakė:

„Jūsų ruošiami simpoziumai, konferencijos ir paskaitos šiandien ir rytoj suteikia retą progą mūsų mažai lietuvių koloni-

jai išgirsti ir pasisemti naujų minčių, pakeidenti apsnūdusius tautinius jausmus ir gal net išjudinti vieną ar kitą Lietuvos Bendruomenės narį įsijungti į aktyvesnį darbą dėl nepriklausomos Lietuvos atstatymo“.

Po trumpo Vliko pirmininko dr. K. Valiūno sveikinimo žodžio ir Tautos Himno buvo pradėta sesija.

Tomas Žiūraitis, O. P., sukalbėjo invokaciją.

„Amžinojo Teisingumo ir amžinosios Meilės Visagalis Dieve, suteik išminties, vienybės — ir tuo pačiu visokeriopos galybės malonę, ypač tiem, kurie aukojasi už Lietuvos ir visų pavergtųjų tautų religinį ir tautinį prisikėlimą, kurio įsikūnijimą rodo tautos laisvė ir nepriklausomybė. Tai giliausia religinio ir tautinio prisikėlimo prasmė, kurios dvasia ir šiandieną gyva Lietuva, žengianti Dangaus ir Žemės Sūnaus kryžiaus keliu į tą giliausios prasmės prisikėlimą, labiausiai esmingą VLIKO žygiams.

Palaimink, Visagalis Dieve, VLIKO ir kiekvieno geros valios lietuvių žygius, ruošiant gavinančius šią mūsų visų brangiausią vilt“.

Seimui vesti prezidiumą sudarė prof. dr. Česlovas Masaitis — pirmininkas ir prof. dr. Jonas Valaitis — pavaduotojas. Seimo sekretore buvo išrinkta Vaiva Vebraitė ir pavaduotoju Cezaris Surdokas.

(Bus daugiau)

Toronto, Kanadoje, miesto rotušė

Bažnyčia Sovietijoje pasmerkta mirčiai

Vatikanas. — Praėjusį pirmadienį pas Paulių VI lankėsi ukrainiečių kardinolas Josyf Slipyj, 84 metų. Kardinolas 18 metų atkėntėjęs sovietų kalėjimuose, tik 1963 išleistas, dabar gyvena laisvajam pasauly. Jis dažnai kritikavo Vatikaną už tylėjimą ir negynimą Sovietijoje persekiojamųjų tikinčiųjų.

Audienčioje pas popiežių, kaip pranešė UPI, Slipyj pasakęs, kad Bažnyčia Sovietų Sąjungoje pasmerkta mirčiai, o kunigų deportacijos ir įkalinimai didėja. Paulius VI jam atsakė, kad Bažnyčios sunki padėtis Sovietijoje jam žinoma, kad jis labai įvertina ukrainiečių herojiškas pastangas išlaikyti tikėjimą, tik jis minėjo, kad nebūtų tikslu išieivijoje sudaryti atskirą ukrainiečių katalikų patriarchatą.

Su kardinolu pas popiežių kartu buvo ir kiti šeši ukrainiečių vyskupai.

R. Vokietijoje suimtas prof. Havemann

Bona. — Savaitraštis „Der Spiegel“ paskutiniame savo numeryje pranešė, jog Rytų Vokietijos komunistinė valdžia suėmė pagarsėjusį kovotoją už žmogaus teises Rytų Vokietijoje profesorį Robert Havemann, 66. Havemann neseniai pasirašė protestą, smerkiantį rytų vokiečių valdžios sprendimą atimti iš dainininko ir poeto disidento Wolf Biermanno Rytų Vokietijos pilietybę ir uždrausti sugrįžti į tėvynę. Biermann gastroliuoja Vakarų Vokietijoje.

Profesorius Havemann jau 1964 metais buvo pašalintas iš Rytų Vokietijos komunistų partijos ir Rytų Berlyno Humboldto universiteto chemijos fakulteto dekanu pareigų dėl to, jog buvo viešai pareikalavęs, kad valdžia atsisakytų nuo stalininių metodų ir suteiktų savo piliečiam daugiau laisvės.

Portugalų socialistai liko daugumoj

Lisabona. — Savivaldybių balsavimo baigus veik visus balsus skaičiuoti, aiškėja, kad socialistų partija išsilaikė daugumoje. Socialistai surinko 33.34 proc., socialdemokratai centristai 24.52 proc., trečioji vietoj buvo komunistai su 18.43 proc., ketvirtoji konservatyvūs demokratai 15.56 proc. Komunistams balsai atiteko kitų kariųjų grupių sąskaiton. Jie daugiausia laimėjo Portugalijos pietuose ir pramoniniuose Lisabonos priemiesčiuose.

Derybos dėl Rodezijos nepavyko

Johannesburg. — Pietų Afrikoje stabtelėjęs Rodezijos ministras pirmininkas Ian Smith sakęs, jog Genevos derybos dėl jo krašto atėities nepavyko. Jam išvykstant, susitarimų galimybė buvo toliau nei derybų pradžioje. Jis palaiko Kissingerio penkių punktų planą.

Madridas. — Kairiojo sparno ispanai surengė demonstracijas prieš referendumą. Referendumas dėl naujos konstitucijos priėmimo bus šiandien. Buvo susidūrimų ir su policija.

Angola — Castro Vietnamas

Washingtonas. — Pentagonas taip vertina Kubos įsivėlimą į Angolos vidaus reikalus: tai bus Castro Vietnamas. Jis negalėjo ir vargiai galės atitraukti savo dalinius iš šios naujos valstybės, nes ten sukurtas komunistinis režimas tuoj sugriūtų. Kubos kariai ramiai negali ten sėdėti, jie įtraukti į nuolatinius mušius su nacionalistais partizanais, ir ten vadinamais „banditais“. Žuvusių ir sužeistų kubiečių yra daug. Castro norėtų pasitraukti, buvo tai ir žadėjęs, bet kas tada liktų iš „socialistinės“ valstybės?

Ispanija su teroristais nesiderės

Madridas. — Ispanijos vyriausybė atsisakė derėtis su teroristais, pagrobusiais valstybės tarybos pirmininką Antonio Mario de Oriol ir pradėjo saugoti kairiojo sparno politikus, kad kraštutiniai dešinieji, keršydami kairiesiems baskams, jų nepagrobėtų.

Sovietijoje du nuteisti mirties bausme

Maskva. — Du sovietų piliečiai Rostove nuteisti mirties bausme už II pasaulinio karo metu tikrus ar tariamus nusikaltimus. Tos rūšies teismai ir „kaltininkų“ atradimai Sovietijoje tęsiasi visą laiką, kasmet kurioj nors daly valstybės vis būna teismai ir šaudymai.

Sovietų laivai sudaro pavojų

Londonas. — Britų naftos pumpavimo stotys šiaurės jūroje skundžiasi sovietų ir jų satelitų laivų sudaromais pavojais. Fred Chate, Shell kompanijos direktorius, sako, kad laivai dažnai priplaukia į nesaugias zonas, nesilaiko tarptautinių saugumo susitarimų. Gali būti pavojus naftos stotims, sužaloti jų įrengimus, gali nafta pasipilti į jūrą.

Washingtonas. — Jimmy Carteris dabar jau oficialiai buvo išrinktas prezidentu 297 balsais. Fordas gavo 240, o vienas respublikono elektoriaus balsas Washingtono valstijoje buvo paduotas už Ronald Reaganą.

JUODOJI RANKA PASALINO LIETUVIŠKĄ EGLUTĘ

Cleveland, Ohio. — Lietuvos šaulės, vadovaujamos muz. A. Mikulskio, paruošė didelę lietuvišką kalėdinę eglutę su tautiniais ornamentais. Ji buvo pastatyta Centrinės bibliotekos pagrindinėj salėj, kurią praeina daug lankytojų. Eglutė buvo gražiai paminėta ir su nuotrauka išspausdinta „Cleveland Press“. Bet dėl nežinomų priežasčių po trijų dienų miesto gaisrininkai atvykę paprasė eglutės papuošalus nuimti ir pačią eglutę išnešė lauk. Oficialiai teisinamasi, kad buvę skundų, jog dėl didelio susigrūdimo prie eglutės trukdomas praėjimas į bibliotekos sales. Tačiau šiaip atrodo, kad tie „skundai“ buvo tik politiniai, nes čia buvo minimas Lietuvos ir lietuvių var-

das, kurio labiausiai bijo Lietuvos okupanto agentai.

Muz. A. Mikulskis vakar buvo pakviestas į „Cleveland Press“ smulkiau paaiškinti apie įvykį ir išdėstyti savo motyvus.

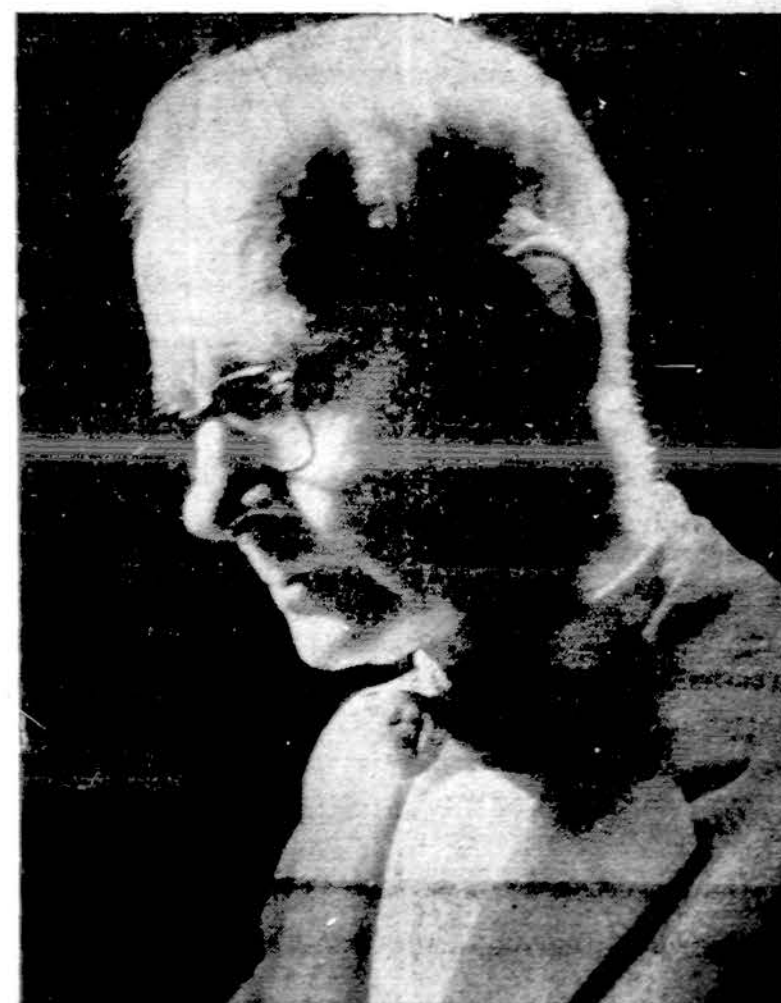
Kodėl neišleido į Švediją estų šokėjų?

Stockholmas. — Didžioji švedų spauda vėl atkreipė savo akis tytojų dėmesį į neleistiną sovietų elgesį santykiuose su užsieniu. Į Švediją su gastroliomis turėjo atvykti Talino tautinių šokių ansamblis, tačiau vieną dieną prieš gastroliems sutartą laiką sovietų ambasada Stockholm pranešė, jog estų šokėjų kelionė sustabdyta. Kelionės atšaukimo priežastis nebuvo nurodyta. Spauda rašo, jog švedų tautinių šokių draugija pareikalavo iš sovietų ambasados dėl neįvykusių koncertų susidariusių nuostolių atlyginimo. Didelį švedijos laikraščiai, komentodami staigų estų šokėjų kelionės švedijon atšaukimą, pažymi, jog tai aiškus Helsinkio susitarimų pažeidimas — tautų draugystės ir kultūrinių santykių varžymą pavyzdys.

Palaidojo nužudytus misionierius

Bulawayo, Rodezija. — Dalyvaudant 1,200 žmonių, buvo palaidoti trys Vakarų Vokietijos katalikų misionieriai, dirbę Rodezijoje. Jie rasti nužudyti juodųjų nacionalistų. Nacionalistai atsiliepė ir kaltina Rodezijos saugumo dalinius.

VLADAS JAKUBĖNAS

Nuotrauka Vyt. Maželio

Chicago. — Gruodžio 13 Chicagoj mirė muzikas kompozitorius ir pedagogas, muzikos kritikas Vladas Jakubėnas, sulaukęs 72 metų. Buvo gimęs 1904 gegužės 15 Birzuose. Mokėsi Birzuose, muziką studijavo Kaune ir Rygoje. Pirmąjį savo kūrinį koncertą surengė Kaune 1928. Po to kaip švietimo ministerijos stipendininkas studijas tęsė Berlyno Aukštojoje akademijoje. Grįžęs į Kauną dėstė Konservatorijoje instrumentalią lietuvių liuteronų parapijos vargoninkavo, akomponavo koncertuose, daug rašė periodinėj spaudoj, jo muzikinio gyvenimo įvertinimai buvo spausdinami ir „Drauge“.

Sukūrė daug dainų, instrumentinės muzikos kūrinų, kuriuos atliko ne kartą ir Ameri-

kos orkestrai. Joks lietuvių koncertas neišsivertė be jo kompozicijų. Jo kūriniai pasižymi gera forma, logišku ir koncentruotu muzikinės minties dėstymu. Jis laikomas nussalkios modernios krypties kompozitorium. Su Vlodo Jakubėno mirtimi lietuvių tauta neteko didelio kompozitoriaus, mokytojo ir labai kultūringo ir sąžiningo kritiko.

KALENDORIUS

Gruodžio 15: Celinas, Kristina, Kovotas, Vingilė.
Gruodžio 16: Euzebijus, Albinas, Vigaudas, Audronė.
Saulė teka 7:10, leidžias 4:21.
ORAS
Daugiausia saulėta, nešalta, apie 40 laipsnių.

RYTŲ VOKIETIJOJ BIJOMA RIAUŠIŲ

Berlynas. — Vakarų Berlyno meras Klaus Schuetz gerai pažįsta ir Rytų Berlyną, turi progos ten privačiai apsilankyti pas savo gimines. Jis sako, kad Rytų Vokietijos valdžia bijo galimų riaušių, panašių, kaip praėjusią vasarą buvo Lenkijoje. Komunistai vis dar negali užmiršti beveik tikro sukilimo, kilusio 1953 birželio 17. Priežastimi gali būti didėjęs nepasitenkinimas esama ekonomine padėtimi. Ji ne tik negerėja, bet pastebimai blogėja.

Schuetz dažnai užklausia rytų vokiečių apie komunistų partiją ir jos vadą Erichą Honeckerį. Dažniausiai gauna tokį atsakymą: „Mes tuo nesirūpiname, mes tik vykdome jo įsakymus, jam ar partijai negalime duoti jokio patarimo ar pareikšti pageldivimo“. Jeigu tie jo užklaustieji vokiečiai atstovauja daugumos nuomonei, tai meras nemano, kad jie mėgintų ruošti sukilimą ar keltų riaušes. Jie per daug apatiški ir atėities vizijos neturi. Priešingai yra Vakarų Vokietijoje, kur gyventojai gyvena ne vien šia diena, bet planuoja ir rytojai.

Praėjusią vasarą rugpjūčio mėn. Rytų Vokietijos protestantų kunigas Oskar Bruesewitz Zeitz miesto aikštėje, protestuodamas dėl komunistinio režimo pastangų jaunimą sulaukyti nuo-

bažnyčių lankymo, viešai susidėgino. Tas įvykis visuomenę labai sukrėtė. Iki šiol tik šeima ir šiaip taip bažnytinis gyvenimas dar nebuvo paliesti valstybės kontrolės. Kaip ilgai išliks ir ton dvi institucijos nekontroliuojamos, niekas nežino. Varžtai Bažnyčiai jau pradėdami jausti.

Kas gi ten darosi komunistiniam rojui? Vakarų Berlyno vaikai žvelgia į Rytų Berlyną pro cementinės gėdos sienos plyšį

SKAUTYBĖS KELIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ
Redaguoja skta. Irena Reigienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois, 60629
Telefonas 476-7089

LIETUVIŠKOJI SKAUTYBĖ

Mintys skiltininkams - skiltininkams ir paskiltininkams

Kas yra skautybė? — Skautybė yra jaunimo žaidimas gyvenimui įprasminti. Skautybė yra didelė proga prisidėti: kad žmonės būtų geresni, kad pasaulis būtų gražesnis.

Koks lietuviškosios skautybės tikslas? — Ugdyti lietuvių jaunomene. Lietuviškoji skautybė visą laiką siekia ugdyti pilnutinę lietuvišką asmenybę pagal savo ideologinius principus, išreikštus: a) visų šūkiu Dievui, Tėvynei, Artimui; b) skauto, skautės įstatais; c) žodžiu. Tai ir yra lietuviškosios skautybės ideologiniai pagrindai.

Kaip to savo tikslo lietuviškoji skautybė siekia? — Minėti pilnutinės lietuviškosios asmenybės ugdymo siekiant, remiamasi keturiais visos skautybės įkūrėjo lordo Roberto Baden-Powellio idiegtais skautiškojo asmenybės ugdymo dėsniais: 1) asmens būdo (charakterio) puoselėjimu; 2) sveikatingumo puoselėjimu; 3) praktiškojo kūrybingumo skatinimu; 4) tarnavimo kitiems idealo gyvenimi-

mu. Tai ir yra balansuoto auklėjimo kelias, kuris prasideda su kiekvienu skautuku ir skautu, eina su kiekvienu skiltininku, skiltininke bei paskiltininku, paskiltininke ir nenutraukiamai turi tęstis ligi pat viso mūsų lietuviškosios skautybės sąjūdžio viršūnių!

Tą vykdančiam gyvenime, atsiveria platus veiklos laukas, išskyla daugybė problemų ir nesuskaitomas kiekis skautiškųjų uždavinių.

Ko lietuviškoji skautybė siekia tuo pilnutinės asmenybės ugdymu? Mūsų lietuviškoji skautybė siekia išugdyti: a) žmogų, tai pirmiausia; b) lietuvi, lietuvaite, tai svarbiausia; c) pilietį, pilietę, tai reikšmingiausia; d) skautą, skautę, tai būtinausia; e) vadovą, vadovę, tai viltinčiausia.

To ugdymo mažos smulkmenos, prasidėjusios tik įstojus į organizaciją vis auga, vis plečiasi, vis šakojasi ir įvairėja visą skautavimo gyvenimą.

KŪRYBINGA NAGINGUMO PARODA

Praejusį sekmadienį užsibaigė Chicago skautininkų Jaunimo centre draugovės rengtoji s. Birutės Kidolienės iš New Yorko suvinėtų paveikslų paroda.

Parodos atidarymas įvyko žvaizdų gruodžio 3 d. vakarą. Nepaisydami nepalankaus keliamūio oro, slidžiais vieškeliais ir gatvėmis parodos atidaryman atvyko daugiau penkiasdešimties asmenų. Iš New Yorko, vyro s. V. Kiddlio lydimą, atvyko nagingoji gobeleninio suvinėjimo paveikslų kūrėja s. Birutė Kidolienė.

Atidarymą pradėjo Chicago skautininkų draugovės vadovė v.s. Alė Namikienė, pasveikindama visus atsilankiusius, Viešnią s. Birutę s. Ritos Fabijonienės tai progai sukurtais eilėraščiais sveikino "Skautų Aido" redaktorė s. Sofija Jelionienė. Parodą atidarydama LS Seserijos Vyriausioji skautininkė v.s. Irena Kereilienė savo kalboje išskėlė lietuviškos moters darbštumą ir nagingumą. Apie išvadotas moteris ir vyrų vargus eiluota forma kalbėjo v.s. Juozas Toliušis, linksmai nutelkdamas visus susirinkusius. Trumpą žodį tarė ir pati paveikslų kūrėja s. B. Kidolienė. Vyriausią skautininkę ir sesėi Birutei buvo prisegtos gėlės ir įteikta po įdomią s. Aldo Martienės iš narūalių gamtinių medžiagų sukurtą dovanėlę.

Atsilankę kelias valandas maloniai pabendravo apžiūrėdami paveikslus ir vašindamiesi skautininkų draugovės paruošta kavute.

Paroda vyko du savaitgalius Jaunimo centro žemutinėje salėje. Ją aplankė keli šimtai lankytojų, jų tarpe nemažai skautiško jaunimo, kurie po sėdėjimo organizuotai skiltimis ir draugovėmis atėjo apžiūrėti ir pasigėrėti nagingosios skautiškės kūryba. Kai kurios mergaitės buvo įpatinai susidomėjusios ir ryžosi pačios pamėginti išmokyti studentinio meno.

Paroda, nors nebuvo ypatingai garsinta, buvo sėkminga ir skatinanti vyresnes ir jaunesias seses laisvalaikis skirti idoms ir naujiems nikiams. Skautininkų draugovės tikslas ruošiant šią parodą buvo ypač jaunimui parodyti, kad daugumas sesių, nebūtinai menininkių, gali sukurti gražių ir įdomių darbų. Tikimės, kad joms tai pavyko, nes ne visi paveikslai begėjo į New Yorką — dalis jų liko tikiągiųjų namus puošti.

Lankytoja

MALONI STAIGMENA

Lapkričio 21 d., Jaunimo centre įvykusioje iškilmingoje Lituanicos tunto sveigoje adjutantui skaitant Vyriausio Skautininko išakymus netikėtai išgirdau ir savo pavardę. Dar nespėjus atsipeikti nuo mane apėmusio malonaus jausmo, pasigirdo komandą: "Apdovanoti, į vietą žengte marš! Užpakaly stovis draugas bakstelėjo man į šoną, kad eičiau. Nedrąsiai išėjau iš rikiuotės. Priartiniau prie tokio pat likimo brolio Pociaus ir abu nūjėjom į nurodytą vietą, kur jau rikiavosi ir kiti apdovanojamieji. Vyriausias skautininkas s. Sigitas Miknaitis, lydimas tuntininko, segė nusipelnisius ordenus ir žymenis. Kai pristartino prie manęs, tuntininkas j.p.s. L. Kupcikevičius atsuko į salę. Išgirdau: — Skautininkas Antanas Dundzila kviečiamas čia atėti.

Nesupratau kas čia dedasi. Ne jau kas nors atsitiko? Gal tuntininkas galvoja, kad sergu, ar šlap kas? Po to, kas man atrodė gam ilgas laikas, pristartino mano tėvelis. Šypsodamasis jis prisegė man Pažangumo žymenį ir tvirtai spausdamas ranką tarė: — Vilniuk, aš šį medalį buvau gavęs beveik prieš 30 metų skautaudamas Vokietijoje. Dabar aš jį tau perduodu. Tada supratau, kad tėtė man perdavė savo seniai gautą žymenį.

ILGIAUSIŲ METŲ!

Nuo širdų lietuviškosios skautybės darbuotoją s. Kunigą Joną Borevičių, septyniadesimties metų sukaktį minint, sveikina ir dar daug darbingų metų Dievo, Tėvynės ir Artimo tarnyboje linki

SKAUTYBĖS KELIAS
Chicago skautininkų-kų ramovė
Chicago skautininkų Draugovė

Vadovybės pasikeitimas Lituanicos tunte. Dvejus metus tuntu sėkmingai vadovavęs p. ps. Leopoldas Kupcikevičius (dešinėje) perduoda tunto vėliavą kadencijai pradedančiam tuntininkui s. Juozui Sakliūniui. Nuotr. Jono Tamulaičio

LAISKAI "DRAUGUI"

GERBIAMOJI REDAKCIJA

Prašau atitaisyti Dr. D. J. straipsnyje "Žydų gelbėjimas nuo nacių Lietuvoje" (Draugas, 1976. XI. 29 d.) įvykusią klaidą: Tame straipsnyje nurodyta, kad 1948 m. "Tėvynės Sargo" 2-3 numerioje išspausdinta studija "Lietuvių tautos kovą prieš SS legioną" parašęs J. Savasis. Tai klaida, nes to rašinio autorium buvau aš. Tada, 1947 metais, "Tėvynės Sargo" vyriausiojo redaktoriaus kun. M. Krupavičiaus prašomas, parašiau tą straipsnį ir jo pagedavimu pasirašiau ne savo tikru vardu, bet "J. Sais". Apie tą straipsnį esu rašęs ir savo atsiminimuose ("Ivykiai ir žmonės", 147-148 pslp.). Iki šiol turiu ir susirašinėjimą tuo reikalu su a. a. prelatu M. Krupavičium.

Su pagarba

Stasys Raštikis

Los Angeles, Calif.
1976. XII. 8 d.

PRIEMĖ ISPANIJOS

PER VYSKUPUS

Popiežius Paulius VI priimdamas grupę Ispanijos vyskupų, pažymėjo, jog katalikų Bažnyčia Ispanijoje, šiam kraštui pradedant naują savo istorijos laikotarpį, atitenka nauji ir svarbūs uždaviniai; ugdydami savame krašte krikščioniškosios bendruomenės vienybę, kalbėjo Paulius VI ispanų vyskupams, jūs kartu veiksmingai prisidėdote prie visuotinės krašto pažangos kūrimo, remiantis niekad nesenančiais tikėjimo pagrindais.

Maža tėra, kas gali prieštintis žmogui, kuris gali save nugąlėti.
Liudvikas XIV

GRAŽIAUSIA KALEDINĖ DOVANA

Mokyklinio amžiaus jaunimui

STASIO DZIUGO

Kiškučio vardinės

Ilustravo dail. VI. Stančkaitė

Prašau pasiūsti nuo manęs kaip KALEDINĖ DOVANĄ šiam asmeniui: Vardas, pavardė: Adresas: Kaina \$2.50 Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, Ill. 60629

NERIJOS TUNTO DEMESIUI

Nerijos jūrų skaučių tunto kaledinė sveigė įvyko sekmadienį, gruodžio 19 d., 10 val. ryto, Jaunimo centro 203 kamb. Vytos sesės dalyvauja uniformuotos. Renkamės 9:45 val. ryto.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

220 SO HALSTED STREET TEL. - CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
PALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter By the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois; Elsewhere in U.S.A. \$26.00; Canada \$28.00; Foreign Countries — \$29.00.

Pašto bilaidas mažinant, pakvairavimai už gautas pronaunas nesutūniam. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaituotojo adresu gavus šį jo pokestį, atžymima, kad kada skaituotojas yra užsienyje.

Table with subscription rates for Chicago, Canada, and other countries.

Redakcija dirba kasdien: 6:30 - 12:00 (šeštadieniais: 6:30 - 12:00). Redakcija straipsnius ir foto nuotraikas priima iki 12:00.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŠS IR GERKLES LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 S. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7
Išskyrus treč. ir šešt.

DR. K. G. BALUKAS
Akimėrija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmą ligoninę pagal susitarimą. Jei nesutūniam, skambinti 874-8004

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadieniais
šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. vakaro.
Pagal susitarimą
Ofiso telefonas: WA 5-2670
Resid. tel. WA1brook 5-2048

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-9 val. vak. Treč. ir šeštad. vakarytė.

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm. ketv. 1 iki 6 v. popiet. antrad., penktad. 1-5, treč. ir šeštad. tik susitaru

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KIDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak. popiet. Trečiadieniais ir šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GE 6-2400
Val: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9, antrad. ir penkt. 10-4, šešt. 10-3 val.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-05 ir Campbell Ave. kaimas)
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 1 iki 7 v. p. ir 7-9 vak.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocišnės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KAROSAITĖ
7051 So. Washtenaw. Tel. 778-0000
Pritaikomi akiniai pagal asmeninio receptu.
Didelis akinių rėmy pasirinkimas
Val: pirm., antr., penkt. 10-5:30. Ketv. 1-3 v. vak. Šešt. 10-3 v. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei nesutūniam, skambinti: MI 3-0061.
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASO AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-8883
Specialybė Akų ligos
3907 West 103rd Street

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
(Kaiba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Pirmą akis. Pritaikomi akiniai ir "Contact lenses"
Val: pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA
2636 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakara.
Ofiso tel. 776-2858, rez. 448-3548

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2944 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso telefonas: RE 5-4416
Residencijos telefonas: GE 6-0817
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIIJA — CHIRURGIJA
5314 No. Western Avenue
1008 No. Western Avenue
Tel. atkamos 12 valandų
629-4441 — 861-4805

DR. V. TOMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — M ansto susitaru

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-4 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ŽLIUBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6284 S. Narragansett Ave.
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 9-7
šeštadieniais pagal susitarimą.

"Skautybės Kelio" bendradarbių jūrų skautų vair. Vilių Dundzilų, apdovanotų Pažangumo žymeniu, sveikina jo tėvelis s. Antanas Dundzila. Nuotr. Jono Tamulaičio

NAUJOS KOMISIJOS BROLIJOS

Isteigus prityrusių skautų šaką (LSB Vadijos nutarimu) 75. XI.7 ir Pirmiosios tvirtinimu 75. XI.10 ir 26), yra reikalinga sudaryti skautiškos veiklos programas.

Siam tikslui steigiamas Skautų programų komisija, kurią sudaro: s. Juozas Liubinskas, ps. Raimundas Strikas, s. Romas Fabijonas, ps. Leopoldas Kupcikevičius ir s. Gintaras Plačas. Komisijos pirmininku kviečiamas s. Romas Fabijonas.

Komisijos uždavinys yra išstudijuoti pateiktus programų projektus, Seserijos prityrusių skautų programą ir galimai arčiau laikantis minėtų Brolijos nutarimų paruošti skautų bei prityrusių skautų veiklos programų projektą; šis bus pateiktas Brolijos vadovams svarstyti, o vėliau — vadijai tvirtinti.

Jūrų skautų patyrimo laisvinių programoms ir uniformoms pertvarkyti bei suvienodinti steigiamas komisija, į kurią kviečia-

mi: j. ps. Leopoldas Kupcikevičius — komisijos pirmininku, j. ps. Jurgis Ansysas ir s. Jonas Jovarauskas — komisijos nariais.

Pirmasis šios komisijos tikslas — išstudijuoti Brolijos naudojamas ar pasiūlytas jūr. sk. pat. laip. programas ir koordinuoti su Skautų Programų komisija (žiūr. įsakymą Nr. 19), paruošti pat. laip. programų projektą; jį pateikti jūrų sk. vienetų vadovų diskusijoms ir po to paruošti Brolijos Vadijai priimti.

Brolijoje veikiantiems nuostatom, reguliamams ir uniformoms pertvarkyti bei papildyti steigiamas Nuostatų komisija, kurią sudaro: v. s. Jonas Paronis — komisijos pirmininkas, s. v. v. sl. Virgilijus Krapiuskas ir v. s. Romas Račiūnas — komisijos nariais.

Komisijos tikslas — pertvarkyti bei papildyti Brolijos ir šakų nuostatus, pristatyti juos Brolijos vadovų diskusijoms, paruošti Vadijai priimti ir išspausdinti vienu leidiniu.

ŽVILGSNIS | KAIMYNUS GUDUS

"Lietuvių tremties politiniai mimos prasidėjo žymiai vėliau, organai, galvodami apie ateitį, kaip lietuvių — tik XX amžiuje, dabar tarsi visą dėmesį sutelkia į didžiulias Vakarų demokratijas, tikėdami, kad su jų pagalba bus galimos išspręsti pagrindinės Lietuvos ateities problemos. Tai teisinga ir tikra, bet vargu tai viskas. Neomiršame savo artimųjų kaimynų ir tų tautų, su kuriomis šalimis gyvenome ir turėsime gyventi. Nereikėtų prileisti, kad gerieji vakarų demokratiški dėdės viską gerai ir teisingai sutvarkys. Čia daug kas priklauso iš mūsų visų: nuo Pabalčio tautų, nuo lenkų, gudu, ukrainiečių... Mūsų taktas, saikas, išmintis, mūsų tarpusavinių išsiaiškinimų, susipratimų, kaimynų ir jų problemų pažinimas čia gali ir turėti daug patarauti". (Prof. M. Biržiška, "Santarvė" Nr. 4-5, 1955).

Sie Lietuvos nepriklausomybės akto signataro, profesoriaus ir buv. Vilniaus universiteto rektoriaus žodžiai, parašyti prieš ketvirtį šimtmečio, ir šiandieną yra labai teisingi. Jie paskatina mus mažiau pasitikėti didžiosiomis valstybėmis, daugiau domėtis kaimynais — tautomis, su kuriomis drauge ateityje gali tekti kurti mūsų kovoti dėl savo krašto laisvės.

Štai kodėl mes retkarčiais iškeliamė reikalą ir realias galimybes arčiau bendrauti su kitomis sovietinių rusų pavergtomis tautomis, pačius rusus iškaitant. Šiuo kartu mes norime pakalbėti apie mums geografiškai labai artimus kaimynus gudus, su kuriais kartu ilgus amžius sutartinai gyvenome vienoje valstybėje — Lietuvos didžiojoje kunigaikštijoje.

Siu dienų gūdai — ypatingas mūsų kaimynas, kurio veikėjų didesnioji dalis reiškia teritorinių pretenzijų kuone ir visą Lietuvą (išskyrus Žemaitiją), bando pasisavinti beveik visą Lietuvos istoriją. Pasak jų, Lietuvos didžioji kunigaikštija iš tiesų buvusi gudų valstybė. Joje viskas buvę per dvi gudiškas — kunigaikštis, valstybės herbas — vytis, kultūra, kalba, žymesnieji istoriniai asmenys. Tiesa, L.D. kunigaikštijoje buvę ir lietuvių, tačiau tiek mažai, kad neturėję didesnės reikšmės.

Neužginčijame fakto, kad L.D. kunigaikštijoje buvo "gudiškumo", bet ir gūdai negali nežinoti, kad valstybė įkūrė Lietuva ir lietuvių. Kunigaikštijai vadovavo, davė toną ir kryptį ne gūdai, bet lietuvių.

Tikrais lietuviams gūdai ir šiandien laiko vienus žemaičius. Štai ir š.m. gūdų jaunimo išeivijoje anglų kalba leidžiamajame leidinyje "Byelorussian Youth" (Nr. 3, p.10) Raisa Stankievič rašinyje "The Land of Polacak" randame tokį tvirtinimą: "Čia mūsų minimi lietuvių buvo senųjų baltų gentis, žinoma savo karingumu. Jau anksčiau įstiegiusių savo kaimyninių kunigaikštijų buvo samdomi išspręsti jų savitarpio ginčams. Šiu dienų lietuvių yra kilę iš baltų genties — žemaičių, kuri buvo vėliau inkorporuota į Lietuvos didžiąją kunigaikštiją."

Gūdai pagal rusiškus metraščius bando išvedinėti, kad Lietuva susikūrusi iš gudiškos Plocko kunigaikštijos. Vilnius įkūrimas rišamas su kunigaikščiu, "Volk" (Vilkas) vardu ir pati Lietuva esanti tai ne Lietuva, o "Litva".

Ilgus amžius gūdai buvo iš vienos pusės rusinami, iš kitos lenkinami. Gūdų tautinis atgi-

Federalinės Vokietijos katalikų vyskupų konferencijos "Miserere" akcija paskyrė 15 milijonų markių finansuoti įvairių socialinių projektų Trečiojo Pasaulio kraštuose. Didžiausioji šios sumos dalis bus paskirta Rodezijos katalikų

Bažnyčiai, kuri nemato pravesti plataus masto negrų gyventojų švietimo programą. — Amerikos senatė apie 64 asmenys tarp 45-64 m. amžiaus. Tarp 75-84 m yra 6 senatoriai.

AR JUGOSLAVIJA SUBYRĖS

Didžioji grėsmė — Sovietų Rusijos okupacija

P. GAUCYS

Jugoslavijos prez. Titui sulaukus 84 m. amžiaus, daugelis politiku kelia klausimą, kaip ilgai jis gyvens, kokį palikimą paliks, kokios svarbiausios "titoizmo" ar titinio komunizmo žymės ir ar jis išliks Titui mirus. Atsakymai yra tamsūs ir negalutiniai. Iškilę netikrumai jugoslavus baimina, kad besieriantis perėjimo laikotarpis gali sukelti naminių sąmyšių, o ji sektų Sovietų įsikūsimas.

Naujas marksizmo pritaikymas

Dauguma stebėtojų titoizmo laiko bandomu pritaikinti marksizmą. Ūkinėje srityje titoizmas reiškia tam tikrą decentralizavimą ir rinkos veiksmų panaudojimą kartu su labai brukamu darbininkų įmonių vadovavimu. Politinėje srityje jis reiškia mažesnių komunistų partijos klišimasi. Socialinėje srityje titoizmas leidžia atsiskirti socialistinio realizmo literatūroje ir menuose. Laikomasi riboto pakantumo visam tam, kas nėra "antisocialistiska" (literatūroje ir mene) ar "prosovietiška". Trumpai, jis duoda daugiau laisvės. Užsienio reikaluose jam būdingas vengimas susirūšti su Sovietais ar Vakarais ir pastangos vadovauti bei stiprinti "trečiąjį pasaulį".

1971 m. pataisytoji ir papildytoji konstitucija suteikė daugiau galios atskiroms respublikoms. Bet greit išsyrškėjo, kad įvairiose šalies srityse bresta politinė audra. Netrukus kilo nacionalistinės studentų demonstracijos Zagrebe ir iškilio separatistinės kroatų komunistų vadų užmačios. Visa tai parodė, kad titinis komunizmas (lygiai kaip ir sovietinis) nesu-

gėba rasti sprendimų painesniems problemoms, neišskiriant nė tautinių. Matydamas valstybės vienybei pavojų, Titas greitai reagojo. Dviejų metų laikotarpyje buvo paruošta nauja konstitucija ir 1974 m. priimta. Ji yra ilgiausia pasaulio konstitucija, sudaryta iš daugelio kompromisų ir prieštarų irgi įtaką. Ji dalinai patenkina atskirų respublikų didesnių teisių reikalavimus, bet kartu ir žymiai sustiprina komunistų partijos centralistines tendencijas, visais atvejais centro valdžiai duodama lemiama galia. Darbininkų ir piliečių teises ji gerokai susiaurina.

Nauja valdžios sudarymo tvarka

Norint, kad Titui mirus, būtų tvarkingai įvykdytas aukščiausios valdžios perdavimas, naujoji konstitucija įveda kolektyvinę prezidentūrą iš 8 asmenų, iš kurių vienas eitu prezidento, o kitiems viceprezidento pareigas vienerius metus. Tuo tarpu Tito bus prezidentu iki gyvos galvos. Tuo būdu kiekvienas 6 respublikų ir 2 autonomių provincijų prezidentūros narys galės būti jungtinės valstybės prezidentu. Kol Tito gyvens, visa bus tvarkoje, bet jam mirus, abjojama, ar šitokia tvarka galės išlaikyti, žinant, kad komunistinės partijos tarpusavy nesutaria.

Naujoji konstitucija labai sustiprina komunistų partijos vaidmenį ir tuo pačiu Tito diktatūrą. Ja pasiremdamas, jis įsakė sumiti kroatų nacionalistų vadus, norėjusius Kroatiją atskirti nuo

Jugoslavijos, o taip pat ir 200 prosovietinių Komunistų. Kartu Tito ėmėsi ir komunistinės linijos nesilaikančios spaudos bei intelektualų valymą. Buvo uždaryta eilė laikraščių ir žurnalų, pašalinti 8 Belgrado universiteto profesoriai, kaltinami studentų neramumų kurstymu ir komunistų partijos įtakos siaurimu. Buvo aprėžta ir tradicinė universitetų autonomija.

Per praėjusius 25 metus Tito išbandė įvairias ūkines politikas, norėdamas sukurti veiksmingą marksistinį ūkį. Liko nepalistas tik žemės ūkis. Žemė buvo sugrąžinta jos savininkams. Taip pat buvo leista laikyti smulkias privačias krautuves, šeimininkas valgyklas, taisyčių dirbtuves. Tačiau šalies būklė ypač pablogėjo per pastaruosius 3 metus. Infliacija yra aukščiausia Europoje ir siekia 30 proc. Sumažėjo darbo našumas, padidėjo nedarbas ir nusmuko perkamoji galia. Pakilo prekių kainos ir jugoslavijos dabar sunku rungtyniauti Europos rinkose. Prekybos balansas neigiamas. Dėl tų negerovių kaltinama neapdirbti įmonių administracija, darbo vengimas, korupcija ir per didelis laiko gaišinimas, skiriamas mitingavimui. Mat, darbininkams nenorint eiti į mitingus laisvu nuo darbo metu, juos perauklėti ir ideologiškai paruošti, dvasiškai ruošiami fabrikuose darbo metu, bet dėl to nukentėja darbo našumas.

Nedarbo problema

Jugoslavijos nedarbo problema palengvina faktas, kad beveik milijonas darbininkų dirba užsienyje. Ketvirtadalis visos darbo jėgos rado darbą įvairiose Europos šalyse. Jeigu ne jų namo stūdimas sutaupos, Jugoslavijos mokėjimų balansas būtų dar blogesnis. Tačiau tuo Tito nelabai džiaugiasi, nes karo atveju 300,000 sveikų vyrų pasiliktu užsienyje.

Jugoslavijos užsienio politika yra išimtina Tito rankose. Nuo 1948 m., kai jis nutraukė ryšius su Maskva, jis mėgino užsienio politikoje laikytis vidurio, kurį jis pavadino nesidėjimu su nieku. Ideologiniu atžvilgiu jis artimesnis komunistams, negu Vakarams. To nepaisant, komunistinės Albanija ir Bulgarija siekia atplėšti dalį Jugoslavijos žemių. Tito mėgino tapti trečiojo pasaulio vadu, bet nesėkmingai. Bet jam pavyko užsitikrinti pagalbą

Kaip sunkiais karo metais. Pirkėjų eilės prie krautuvų Plocke, komunistinėje Lenkijoje.

TRYS PASAKOJIMAI

PETRAS MELNIKAS

DRAMOS IEŠKOTOJAI

10 — Lukai. — Tomas užgesino cigaretę. — Norėjote atvirai. Išeidamas pasivaikščioti, sakėte "spontaniškai". O dabar? Paraudote... — Aš? Negali būti, — kunigas gynėsi. Tačiau sutanoj buvo šilti. Kažkodėl skruostai peršėjo. — Skruostai kaip mergelės. Oi gražu, gražu, Lukai... Tomas priėjo arčiau ir paplojo per petį. Jo veidas maloniai šypsojosi, bet Lukui jis tuo metu atrodė dar žiauresnis. — Tama! Gana... — Lukas sulaukė Tomo pasaulišką rankos gestą. Tomas atitraukė savo ranką, bet dar šypsojosi. — Kas gana, tai gana, o draugiškumo vis tik reikia, — nenusileido. — Kritikoj negali būti draugiškumo, Tomai. — Gal. O ko jūs norite, Lukai? — Draugiška nebus atvira. Aš noriu aiškumo. — Apsinuoginimo? — Taip. Be apgalvojimų, tiesiog... Lukas staiga pasiryžo išgirsti teisybę. Kuo greičiau pamatyti save juokingai apibūdintą, kaip visi ramantys buvo Tomo perkrotami. Laikraščiuose jie tapdavo komiškom iškamšom. Po šio žmogaus plunksna kūrėjai tapdavo juokingi, užsigaudavo, jam atsakydavo ir pasidarydavo dar komiškesni. Jei Tomas ko nemėgdavo, kutendavo pažastis skaitytojams. Štai čia jis ir man tai padarys... — Gerai, kunige Lukai, — tad be pirštinių? —

AUSTRALŲ GAMTOS APSAUGOS PROBLEMOS

Per pastaruosius dvylika metų Australijoje priimta daug naujų gamtos apsaugos įstatymų: žemės naudojimo, dirvų apsaugos, mineralinių išteklių naudojimo, tyro oro apsaugos įstatymai ir kiti. Dabartiniu metu labai susirūpinta vandens apsauga, nes Australijoje vandens mažai: teritorijos vienetui čia tenka 5,5 kart mažiau vandens, negu vidutiniškai pasaulyje. Mat upių nuotėkis čia labai mažas ir netolygus. Pavyzdžiui, didžiausios šio krašto Murėjaus upės nuotėkis devynioliką kartų mažesnis už Dunojaus nuotėkį. Siekiant išsaugoti vandens išteklius, Australijoje įrengiama daug užtvankų ir tvenkinių. Be to, pastaruoju metu intensyviai ieškoma būdų, kaip sumažinti vandens išgaravimą, išsaugoti drėgnę kalnuose, sulėtinti sniego tirpimą. Australai tikisi, kad šio amžiaus pabaigoje kraštui kils nauja didelė problema — jūros gilinimo.

Australijoje geros dirvos: 146 milijonų hektarų plote galima išauginti gausius grūdinių kultūrų derlius. Tačiau daugelyje rajonų akivaizdi dirvų erozija, ypač sausringuose rajonuose, kur dideli plotai paversti ganyklomis. Manoma, kad per artimuosius trisdešimt metų kovai su erozija ir dirvų apsaugai reikės išleisti 350 milijonų dolerių.

Augalijos apsaugai Australijoje steigiami parkai. Šio krašto faunai daug žalos padarė dar orajėjusio amžiaus pabaigoje įvesta verslinė medžioklė. Todėl čia iš-

nyko banginiai, ruoniai, daug kailinių vertingų žvėrelių. Dabar daroma žygių apriboti net kengūrų medžiojimą.

Taip pat daug aplinkos apsaugos problemų iškėlė naudingų jų iškasenų gavybos apimties didinimas. Todėl bendrovės (kompanijos) kurios eksportuoja titano, boksitų, anglies, krodus, įpareigotos užlygti karjerus, apželdinti juos, kad landsaftui būtų padaryta kuo mažesnė žala.

— j m

SUSITARĖ MIESTAI

Helsinkio susitarimo politikos priedangoje, Talinas ir Kieelis, taip pat Bremenas ir Ryga užmezgė "draugiškus santykius". Praeitą vasarą Kieelio mieste, Vakarų Vokietijoje, buvo suruošta paroda apie okupuotos Estijos sostinę Taliną. Dabar, pirmą kartą Vakarų Vokietijos istorijoje, perspaudintas visas puslapis iš sovietinio laikraščio: "Weser - Kurier ir Bremer Nachrichten" (tiražas 250.000) perspausdino okupuotos Latvijos laikraštį "Cina" žurnalistų paruoštą puslapį apie Rygą. Laikraštis "Cina" spausdina vokiečių žurnalistų paruoštą puslapį apie Bremeną.

— Apie tai buvo susitarę abu miestų burmistrai — Košnikas ir Ziemelis. (t).

iš abiejų didžiųjų valstybių. JAV netgi pagelbėjo išgity branduolinię energiją jėgaine. Sovietai dabar jį pradėjo girti už jo komunistinės linijos sustiprinimą vidaus politikoje ir ūkyje.

Sovietų spaudimas

Pastaruoju metu Sovietų spaudimas, jų įtaka ir jų agentų veikla Jugoslavijoje sustiprėjo. Prieš trejus metus beveik nebuvo verčiami Sovietų autoriai ir rodomi sovietų filmai ir negrojama rusų muzika. 1971 m. visa pakito. Hel sinkio susitarimų pasirašymą jugoslavai sveikino ne tiek dėl dabartinių sienų patvirtinimo, kiek dėl Sovietų pažado nesikišti į kitų šalių vidaus reikalus. Bet, sprendžiant iš areštų, žymiai sustiprėjo sovietinių agentų veikla Jugoslavijoje. Nors jugoslavai komunistai nesutaria dėl daugelio vidaus politikos problemų, jie yra vieningi dėl Jugoslavijos ve-

damos užsienio politikos.

Brežnevas lankėsi Belgrade ir pakartojo savo užtikrinimus, kad Sovietai nesikiš į Jugoslavijos vidaus reikalus ir, Tito mirus, nesisėdėtų okupuoti Jugoslaviją. Jis mėgino išsiderėti teisę įrengti Jugoslavijoje jūrų bazę, bet Tito nesutiko. Jugoslavai nelabai tepasitiki Brežnevo pažadais. Jie stiprina šalies gynybą, į ją įtraukia visus gyventojų sluoksnius, juos ruošdami galimam partizaniniam karui kalnuose.

Iki Tito mirties Jugoslavijos vidaus ir užsienio politika nesikeis. Tačiau, jam mirus, netikiama, kad kolektyvinė prezidentūra, numatyta išspręsti Tito įpėdinystės problemą, patenkintamai atliktų jai skirtą uždavinį. Žinant atskirų respublikų norą pasitraukti iš federacijos, galima laukti suirutės ir Sovietų įsikūsi-

jos vaidinimas yra silpnas, kunige. Poezijoje ji romantiška, o vaidinimas — entuziasingas. Tai priešingybė jos patirtom nelaimėm. Kūryboje ji nelidžia savo skausmo agonijai pilnai išlieti, lyg slėptųsi nuo skausmo. Ji galėtų leisti jam prabilti, bet kažko gėdinasi? Gal jaučia, kad neturi patyrimo? Rezultatas — plaukia paviršiumi, net nesužlapdama kojų...

Elenos vaidinimo kritika tuo buvo baigta. Prasišė neužilgo ir jo paties... Taip galia, kad jis nepaprashė ir Karnelio kūrybos, kunigas galvojo.

Bet aš niekada nesu rašęs dramos! Jis to nežinojo...

Aš nežinau, kas man daugiau patinka. Rašęs poeziją, straipsnius, noveles ir pamėginęs romaną, aš jaučiu, kad niekas manęs taip nedomina, kaip proza. Savo žodžių antplūdžiu ji manęs nebaido, kaip "trumpo susikaupimo", apsakymėlių skaitytoją. Bet prozai aš žinau, kas atsitinka, kai pasiduodu dramoms sceniškumui, kai leidžiu Jonui plepėti, Jurgiui atsakyti, o Petru filosofuoti. Kai mano personažai įsivieša intrigo, stengiasi ją išrišti, pradeda bėgioti, draskyti sau plaukus, tada jie perplešia visą mano prozos audinį! Iš kurio kyšo per skylės tai atvira burna, tai kumščiai, tai paraitotos rankovės.

Pamėgęs veiksmą ir intriga, aš staiga jo išsigąstu. Kartais bijau net vėjo, kuris stumia debesis iš vienos vietos danguje į kitą ir man sumaišo visas mintis, kurios mėgsta tik statiškumą. Lyg aš būčiau tapytojas, kurį nervuoja pasikeitęs saulės apšvietimas ar lietus lašai ant jo drobės. Jaučiu, kad negalėčiau nupaišyti bėgančio žuikio ar aprašyti jausmų žmogaus, kuriam atsitiko didelė nelaimė. Man atrodo tai yra tokia didelė užduotis, toks komplikavimas rašymo uždavinys, kad jei kas ir mėgina, man atrodo, žino kiek nedaug jam pasiseks.

— Tam yra priežasčių, Lukai. Todėl grįžkim į jos vaikystę, kurioje ji susiformavo... — ir kritikas Tomo pasakojų apie jos tėvą, karininką Lietuvos kariuomenėje, kaip dvylikos metų Eleną, be jokio supratimo, su tėvais pasitraukė į Vokietiją, atvažiavo Amerikon ir čia vieno studento buvo suvedžiota ir apleista. Kaip ji, skaudžiai išgyvenusi nelaimę, ėmė staiga rašyti eilėraščius. Net ištekėjusi ir jau su vaikais ji nesustoja rašyti, — gal užsimirš nelaimė... — Bet

(Būna daugiau)

L. A. P. klubas Hartforde pirm. Stasy Baltauskas, klubo valdybos sekretorė Eleonora Minukienė, Hartfordo majoras George Athansonas ir darbuotojai besisąpsanti Albina Balazarienė

BOSTONO ŽINIOS

BAZNYTINĖS PROVINCIJOS IŠTEIGIMO MINĖJIMAS

Lietuvos Bažnytinės Provincijos įsteigimo 50 metų sukakties minėjimą Bostone surengė ateitininkai sendraugiai. Minėjimas vyko gruodžio 5 d. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone vysk. Vincentas Brizgys atnašavo šv. Mišias ir pasakė pamokslą. Per Mišias giedojo solistas Benediktas Povilavičius.

Po pietų Lietuvių Piliiečių dr. jos auditorijoje vyko tolimesnis minėjimas su menine programa. Minėjimą pradėjo ateitininkų sendraugių Bostone pirm. inž. Bronius Kruopis. Kun. Albinas Janiūnas sukalbėjo maldą. Svečias vysk. Vincentas Brizgys kalbėjo apie Lietuvos Bažnytinės Provincijos įsteigimą, būvusių padėtį prieš tai ir po to.

1914 m. Lietuvoje buvusios trys diocenezės: Zemaičių, Vilniaus ir Seinų. Zemaičių diocenezijai priklausiusi net dalis Latvijos, Vilniaus diocenezija priklausiusi Mogilevo arkivyskupijai. Seinų diocenezija siekusi net visai arti Varšuvos. Seinų kunigų seminarijų buvę gana daug klierikų iš Lenkijos lenkų. Joje reikėjo išmokyti abi kalbas: lietuvių ir lenkų. Todėl buvę Vilniaus arkivyskupas Jaižikovskis nors buvęs lenkas iš Lenkijos, bet gerai mokėjęs lietuvių kalbą, kurį jis išmokęs Seinų kunigų seminarijoje. Toliau vysk. Brizgys kalbėjo apie bažnyčias, kunigus, vienuolynus ir visą bažnyčios padėtį tų Rusijos okupacijos laikais.

Lietuvos Bažnytinė Provincija buvusi įsteigta 1926 m. balandžio 24 d. Įsteigęs ją pravičijai „Kauko arkivyskupu buvęs pasiskirtas vysk. Škivirekas, Panevėžio vyskupu — vysk. Paltorkas, Telšių — vysk. Staugaitis, Vilkaviškio — vysk. Karosas. Kalbėjo apie nepriklausomoje Lietuvoje katalikų veikimą, vienuolias, pasauliečius katalikus, ateitininkus, tautininkus ir kaip Smetonai valdant, mokyklose jų veikimas buvęs uždarytas.

Turinomis žiniomis, okup. Lietuvoje tikėjimas esąs gilus. Pav. per atlaidus Šiluvose buvę išdalinata net virš 200.000 komunių. Į šiuos atlaidus ir bendrai į Šiluvą atvažiuoja daug tikinčiųjų net iš Rusijos. Vysk. Brizgys ragino visus lietuvius išgyti išleidžiamas knygas Bažnyčios Kronikos. Du tomai jau esą išleisti, o greitai pasirodys ir trečiasis tomas. Pirmieji du tomai jau baigiami išspausdinti. Tai esanti svarbi medžiaga istorijai.

Meninėje dalyje solistė Gina Čapkauskienė iš Kanados, akompanuojant Sauliui Cibui, padainavo eilę liaudies ir kitų lietuviškų dainų, o taip pat operų arių originalia kalba. Atrodo, jog solistė savo gražiu ir stipriu balsu ir toliau dar tobulina. Kiekvieną kartą ją girdint dainuojant, atrodo, jog jos dainavimo tobulėjimui nėra ribos. Reikia tik rasti pasidžiaugti, kad tai tikrai aukšto lygio dainininkė. Jos balsas melodingas, skambus ir žavus. Jos laikysena scenoje yra labai natūrali, be jokios įtampos. Ir šiuo kartu publika savo plojimais norėjo, kad jis vis dainuotų ir dainuotų ir netenotų pala-

ti. Mūsų jaunas pianistas Saulius Cibas yra puikus piano palydovas solistei.

Po meninės dalies vyko ateitininkų paruoštos vašės.

PAPILDYMAS

Lapkričio 24 d. Bostono žiniose rašėme apie Brazinskus pasenatorių Brooke. Tada nežinojome, kad tą pasimatymą, kuris buvo rodytas per televiziją, suorganizavo Lietuvių B-nės Worcesterio apylinkė, kurios pirm. yra Vladas Židžiūnas.

GULI LIGONINĖ

Jau ilgesnis laikas Carney ligoninėje guli Ona Ulevičienė, o šiomis dienomis ten paguldyta ir Stefanija Lileikienė.

PRENGIMAI

— Zaigrio ir Baltijos tautų skautų-skaucū ir jų tėvėlių bendros Kūčios gruodžio 19 d. Lietuvių Piliiečių dr. jos salėje.

— Izidoriaus ir Vytenio Vasyliūnų koncertas įvyks Jordano mažojo salėje sausio 9 d. 3 val. — Bostono liutuanistinės mokyklos Kalėdų eglutė gruodžio 19 d. 2:30 Šv. Petro pobaznytinėje salėje.

— Bostono vyrų seksteto vakaras vasario 5 d. Liet. Piliiečių dr. jos salėje.

— Lietuvos nepriklausomybės minėjimas Vasario 20 d. Liet. Piliiečių dr. jos salėje.

— Baltų dr. jos koncertas First and Second Church salėje. kovo 11 d.

— Minkų radijo metinis koncertas ir filmų vakaras kovo 27 d. Liet. Piliiečių dr. jos salėje.

Mūsų kolonijose

Worcester, Mass.

KONCERTAS IR VAIDINIMAS

Lapkričio 28 d. Moterų sąjungos kuopa šv. Kazimiero parapijos salėje surengė koncertą ir vaidinimą, skirtą užbaigimui JAV 200 metų sukakties ir Worcesterio Mechanic Hall atnaujinimo vajuos atidarymui.

Minėtoje salėje praeitę vykdavo lietuvių įvairūs renginiai. Šiuo laikui ji norima atnaujinti. Mūsų kuopa, dėka energingos pirmininkės J. Mack, ėmėsi iniciatyvos prisidėti prie atstatymo, kad joje būtų įamžintas ne Moterų sąjungos, bet Worcesterio lietuvių vardas. Tam tikslui reikia surinkti 2.100 dolerių, tada ant vieno kambario durų bus užrašas: Lithuanians of Worcester. Šiuo koncertu atidaromas aukų rinkimo vajuos.

Dalyvių buvo pilna salė. Sveikino kuopos vicepirm. A. Garšienė. Scenoj išpildytas vieno akto vaidinimas „Man taip motulė pasakojo“. Vaidinimą paraujant, atrodo, jog jos dainavimo tobulėjimui nėra ribos. Reikia tik rasti pasidžiaugti, kad tai tikrai aukšto lygio dainininkė. Jos balsas melodingas, skambus ir žavus. Jos laikysena scenoje yra labai natūrali, be jokios įtampos. Ir šiuo kartu publika savo plojimais norėjo, kad jis vis dainuotų ir dainuotų ir netenotų pala-

— Vaidinime paryškėjo, kad pirmas lietuvis Amerikoje stovyko 1659 metais. Artistė susilaukė plojimų. Po vaidinimo kuopos

VLADAS JAKUBĖNAS

Gyv. Chicago, Illinois. Staiga mirė 1976 m. gruodžio 13 d., 4 val. popiet. Gimė Lietuvoje, Biržuose.

Pasiliko dideliame nuotaidime žmona Olga, sesuo Halina Dilienė, švogeria kun. Povilas Dilys, krikšto dukrė ir dukterėčia Erika Dilytė-Hollenderienė su dukrele Rasa Lina, sūnėnai dr. Julius Slavėnas su žmona Gražina ir sūnumis Juiju; Ronaldas Slavėnas su žmona Rosemarie ir sūnumis Eric, Marcus ir Brian; Vitoldas ir Leonas Kaulauskai su šeimos Brazilijoje ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Buvo žymūs kompozitorius ir žurnalistas. Buvo Lietuvos Evangelikų Reformų bažnyčios kuratorius. Kūnas bus parvotas ketv., gruodžio 16 d., 2 val. popiet. Mažėkos-Evans koplyčioje, 6945 S. Western Ave.

Penktad., gruodžio 17 d., bus perkeltas į Jaimimo Centrą, 5620 S. Claremont Ave., kur įvyks atsivertinimas 7:30 val. vak.

Laidotuvės įvyks gruod. 18 d., šeštad., 10 val. ryto iš Jaimimo Centro. Po gedulingų pamaldų kūnas bus nuvežtas į Lietuvių Tautines kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: žmona, sesuo ir kiti giminės.

Laid. direkt. Mažeika-Evans — Tel. RE 7-8600

choras, vadovaujamas G. Kaneb, padainavo keletą dainų. F. Spirauskienė dainavo solo „O Beautiful“, palydint chorui. Pabaigoje choras kartu su publika pagiedojo „God Bless America“. Choro akompanavo A. Valinskienė.

Antrą dalyje pasirodė solistas - baritonas Robertas Yakutis. Worcesteris yra jo gimtinė. Didelis patriotas lietuvis, savo dainomis išgarsinęs svetimtaučių tarpe Lietuvos vardą ir pats didžiulį esąs lietuvis. Jį pristatė G. Kaneb. Akompanavo buvusi solistė pirmoji mokytoja M. Lynch. Jai padėjo solisto sesutė Katerina. Jis dainavo daug įvairaus turinio dainų lietuvių ir anglų kalba. Pabaigoje sugiedojo Tėve mūsų, prieš tai primindamas, kad yra jo Kalėdinis sveikinimas kiekvienam iš mūsų. Kaip visuomet, taip ir šį kartą savo gražiu balsu, malonia šypsena solistas R. Yakutis žavėjo visus.

Pabaigoje kalbėjo kuopos pirmininkė J. Mack, supažindindama publika su Mechanic Hall pradedamų vajuos.

Dalyvavo miesto meras T. Early su žmona, klebonas kun. A. Miciūnas, kun. J. Bakanas, naujieji mūsų kolonijos gyventojai Pranas ir Algirdas Brazinskis ir jaunoji Bernadeta Brazinskienė. Visi atsilankiusieji buvo pavalinti kavute ir skanūs užkandžiais, paruoštais sąjungininkais.

Daktaras saulė

Saulė yra saulės sistemos centras. Apie ją kalbama planetos, taip pat ir žemė. Ji šviečia, šildo ir nepaliaujamai siunčia įvairias elektromagnetines ir visokias kitokias spinduliavimo bangas aplinkui. Dalis jų dėl žemės mažumo ir žemės atmosferos kludymo patenka ir į žemę. Be to saulės veikimo nebūtų gyvybės žemėje, gal net patios žemės. Dėlto saulė žmonių kartos laikė dievu, o primityvūs žmonės ir dabar skaito dievu. Mūsų tautosakoje ji turi motinos vardą. Saulės spinduliavimas (radiacija) susideda iš įvairiausio ilgam spindulių. Vieni tų spindulių yra tokio ilgio, kad, mūsų akies retina pasiekę, įgalina mus matyti spalvas. Žinoma, kiekvienai spalvai yra skirtingas spindulių bangos ilgis. Tai yra spektro spalvos. Ilgiausios toje skalėje yra mūsų matomos raudona spalva, o trumpiausios — mėlyna ir violetinė. Už raudoną ilgesnės spinduliavimo bangos yra šilumos bangos, o trumpesnės už šę ir jį reži savo pati atlikdama pagrindinę rolę kuopos pirm. J. Mack. Gražiai vaidino ir kitos sąjungininkės: Garšienė, E. Karberienė, L. Adomaitienė, V. Augustinė, Sipavičienė.

Vaidinime paryškėjo, kad pirmas lietuvis Amerikoje stovyko 1659 metais. Artistė susilaukė plojimų. Po vaidinimo kuopos

ir tebedaro daug tyrimų, susijusių su šviesa, ypač ultravioletiniais spinduliais.

Žemės atmosferą pereina tik ilgesnieji ultravioletiniai spinduliai, bet jie gali būti sulaukomi visai ar dalinai langų stiklu, rūbu, ypač stiklo filtrų jiems sulaukinti. Beigi tų spindulių trūkumas kūnui yra kenksmingas ir gali pasireikšti įvairiai: nuo dantų gedimo ligi elgesio ir veikimo aktyvumo padidėjimo, net ligi itūžimo ir smurto veiksmų. Tas pastebėta laboratorinių gyvulių tarpe, bet dabar jau turima bandymų ir su žmonėmis.

Taigi dr. Ott pataria neventi saulės, šviesai naudoti flourescencines lempas, tik viso to neperviršyti, nes per dideli kiekiai ultravioletinių spindulių yra taip pat kenksmingi kūnui. Jis pataria mokyklose ir ypač jaunamiečių patalpose namuose naudoti tokias šviesas pagerinti vaikų sveikatą. Ypač tų vaikų, kurie yra per daug aktyvūs, neklaužados ir sunkiai suvaldomi. Tai darant kai kur jau pastebėta ir patenkintame pagėjime.

Juozas Kristiūnas, M.D.

JAV LB VIII-sios KRAŠTO VALDYBOS SUDETIS

LB tarybos patvirtinta ši nauja krašto valdyba: Algimantas S. Gečys — pirmininkas, Feliksas Andriūnas — vicepirm. finansų reikalams, dr. Algirdas Endrekielis — vicepirm. ryšiams su lietuviškai nebekalbantiems tautiečiais, Rimas Česonis — pirmašis vicepirm., Jonas Činga — vicepirm. JAV vakarų valstybės, Juozas Gaila — Kultūros tarybos pirmininkas, Antanas Galiūšis — sekretorius ir reikalų vedėjas, Modestas Jakaitis — vicepirm. JAV vidurio valstybės, Bronius Juodelis — Švietimo tarybos pirmininkas, Danutė Muraškaitė — valdybos narys socialiniams reikalams, dr. Antanas Novasitis — vicepirm. juridiniams reikalams, Bails Raigas — vykd. vicepirm. organizaciniams reikalams, Daiva Vaitkevičiūtė — vicepirm. jaunimo reikalams, Bronius Vaškaitis — protokolų sekretorius ir narys informacijai, Aušra Zerr (Mačiulaitė) — visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė.

GERIAUSIA DOVANA

Svečių proga šeimai ir artimiesiems — K. Belinso fondo premijuota knyga „PĖDOS MIRTIES ZONOJE“. Jos autorė Elena Juciūtė, septynerius metus iškalėjusi Sibiro tundrose ir vergų darbo stovyklose, aprašo savo gyvenimus.

Šios knygos jau net tris laidas išleido L.S.S.T. Sino KUDIRKOS kuopa New York. Gaunama visuose knygų parduotuvėse, pas platintojus ir tiesiog pas leidėjus, rašant adresu: K. Bačauskas 64-63 86th Ave. Woodhams, N. Y. 11382. Knygos kaina — \$10.00 (USA).

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

3333 S. Halsted St. Chicago Ill. 60608
2501 W. 69th St., Chicago, ILL. 60629
Telef. 925-2737 — 254-3320
V. Valantinas

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.
TELEF. — WA 5-8063

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINNSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, telef. 827-5989

M. A. ŠIMKUS

NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

MARIJA NOREIKIENE

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
prekęs. Maistas iš Europos sandėlių.
Labai pagaldinamos geros rūšies PILEITUBES PRAMATAI ir kitoki blankai

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir sudėdau naujus pečius. Pigiai šilvau taipgi alvynius ir perdūrū dū dujų. Ieudu vandenį šildytuvus. Kreiptis
A. BANYs — Tel. 447-8806

NAMŲ REMONTAS

PRIEIMAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.
Zigmars, tel. 776-8832 po 6 v. vak.

TELEVIZIJOS MIGLINAS TV

Spalvotos ir Paprastos. Radijal Stereo ir Oro Vestintval Parlavimas ir Taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St., tel. 776-1486

LIETUVOS ATSIMINIMAI

Radijo Valanda jau 35 m. tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams
Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet, iš WEVD Stoties New York (1288 kil., AM ir 97.9 meg. FM).
Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas
1467 Force Drive
Monmouth, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)

LIAUDIES MENAS

„DRAUGE“
„Draugo“ administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat lietuviškų žalių ir lietuviškų kostiumų moterims.

A. VILIMAS MOVING

Apraštas perkraustymas įvairių atstatimų
TELEF. 376-1833 arba 376-5966

NORI PIRKTI

Reikia pardavimui 5 kamb. Georgian stiliaus namo. Turiu gerą parką. Susitarus tuoj atvyksime namą apžiūrėti. Prašau paskambinti.
Brokeris P. Zumbakis — 778-6816

REAL ESTATE

SU SAVAIS APLINKUI

Labai graži 2-ju aukštų rezidencija. 1 1/2 vonios. Sausų pušų beismantas. Karpetai, virtuvės pečius, daug priėdų. Įmokėti apie \$7,000.00 ir galite keičti Artl 72-os ir Kedzie.
4 butų namas, 3 auto. mūro garažas. 13 gerų rąkų, priėjimas parkui. Naujas gazu šildymas ir elektra. \$8,500 pajamų. Vortas \$50,000.
1 1/2 aukšto mūras. 2 auto mūr. garažas. Originali 15 metų gera stovykla. Erdvis 2 butai. Senutis nepažeista, turi parduoti. Marquette Pike. Patalai \$32,000.
Vidurinėje stilinga 6 kambarių 9 metų nauvo mūro rezidencija ir 2 auto garažas. Puikus vidaus planas. Marquette Parka. \$29,750.00.
2 butai. Pirkėjui tikras radinys. Marquette Parka. \$29,900.00.
17 metų didelis 2 aukštų mūras ir 2 auto mūro garažas. „Radiant“ šildymas. Marquette Parka. \$33,000.00.
Plyšus kotas arti šv. Kryžaus ligoninės Pirus.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas Valdymas
Draudimai — Income Tax Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS
6456 So. Kedzie Ave. — 778-2233

VAINA Real Estate

Pelningas investavimas — 10 apartamentų prie jūros. Tik \$38,000.00 įmokėt.
23 apartamentai ant pat jūros kranto. \$90,000.00 įmokėjimas. Geras pirkimasis.
Labai geram stovy 6 butų namas. \$23,000.00 įmokėt. Pirkisite nebrangiai.
Turime ir daugiau visokių namų.
711 85th St., Miami Beach, FL
tel. (305) 964-3386

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street — 436-7878

PETRAUSKAS CONSTRUCTION CO.

Tel. 847-7564. Skambinti po 6 v. v.

THE FORTY YEARS OF DARKNESS

Apie istorinius lietuvių kovos metus. Parašė Dr. Juozas Valisnora
Į anglų kalbą išvertė Juozas Bulvičius
Si įdomi knyga gaunama DRAUGE
Kaina \$2. Kietais viršeliais — \$3

LIAUDIES MENAS

„Draugo“ administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat lietuviškų žalių ir lietuviškų kostiumų moterims.

Apsilankykite!

„Draugo“ administracija ir pasidžiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti draugams.
„Draugo“ adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. Marquette pk. Siltas, jaukus butas vienam asm.
Tel. 434-7702

ISNUOM. geras 2-ju kambarių butelis beismente. Prie 72-os ir Washnaw. PR 8-8916

PARDAVIMUI

For sale — brown Swakara Persian lamb coat. Size 16. Double breasted front with swing back. Phone 747-3555

HELP WANTED — VYRAI

EXPERIENCED OFFICE MALE
Must type and be experienced in bookkeeping.
Apply to Mr. Mooney
BERT PACKING COMPANY
170 N. Green St., Chicago, Ill.

MACHINISTS

COATING MACHINE OPER.
Must be experienced on roller coating machine. Knowledge of Dip Coating also helpful.
AERCO PLAYING CARD CO.
Tel. — 666-4200, ext. 376
An Equal Oppoty Employer M/F

HELP WANTED — MOTERYB

Reikalinga moteris prižiūrėti vyresnio amžiaus moterį. Gyventi vietoje — kambarys, maistas ir atlyginimas. Skambinti po 5-30 val. vakare — 437-3689.

SECRETARY

Elk Grove Village, Illinois
Good typing skills. Phone answering, filing, gen'l office functions. Small office.
Call BOB after 1 p.m. 439-8804
An Equal Opportunity Employer

VYRAI IR MOTERYB

O'HARE MOTOR INN
Senior citizens welcome. Have openings for full time or part time.
HOUSEKEEPER — MAIDS
DESK CLERKS
TV REPAIR MAN
CALL 678-4806
or apply at
3939 No. Mannheim, Schiller Pl., Ill.

COOKS & WAITRESSES

FULL AND PART TIME
Apply in person:
1597 No. Rand Road
Palatine, Illinois
Tel. — 358-4231

231 No. Northwest Hwy.

Palatine, Illinois
Tel. — 991-3320

1202 Plum Grove Road

Palatine, Illinois
Tel. — 397-0339

ISIGYKITE DABAR

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

— Paruošė —
Dipl. teis. Pranas Šulis
Testamentai su legaliskomis formomis bei affidavitais jau gaunami
Tai nauja pagerinta laida
Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia bei sudaroma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV, bet ir pagal Europos šalių įstatymus bei ir Vokietijoje. Anglų kalba pasulėje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.
Gaunama „DRAUGE“
\$3.50; be to form — \$3.00. Plius 30 centų persiuntimo išlaidoms Illinois gyventojai prašomi pridėti dar 5 proc. mokesčius

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE

nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių diasporoje ir skelbtis lietuvių ir visiems prietamos.

KAIP PATENKAMA I KGB PINKLES

Visai neseniai Genevoje susikūrė komitetas, kuriam priklausė Jungt. Tautų įvairių organizacijų Genevoje tarnautojai ginti. Sovietų piliečiui Vladimirui Balachonovui, kuris ketverius metus išstarnavo kaip matematikas Pasaulinėje meteorologijos organizacijoje. Balachonovas buvo apgaulingai atšauktas į Maskvą ir ten nuteistas dvylikai metų griežto režimo stovyklon.

Balachonovas Genevoje buvo išstarnavęs trejus metus. Kartą jis buvo pašauktas į nuolatinės Sovietų misijos būstinę Genevoje, kur jam pasakyta, kad žmona ir ketverių metų dukrelė negali ilgai pasilikti su juo Genevoje ir turi grįžti į Maskvą. Balachonovas paprašė atleisti jį iš Pasaul. meteorologijos organizacijoje užimamos vietos, kad galėtų ir jis drauge su šeima grįžti į Sov. Rusiją, bet jo prašymas nebuvo patenkintas. Nors ir atskirtas nuo šeimos, kurią labai mylėjo, Balachonovas nutarė nutraukti savo ryšius su Sov. Sąjunga ir pasiprašė politinio pabėgėlio globos Šveicarijoje. Tokia globa jam buvo suteikta. Bet sovietinis saugumas nenurimo. Balachonovo žmona ėmė rašyti jai padidintus laiškus, prašydama, kad jis grįžtų į Maskvą. Žmona, visaip teorizuojama, pagaliau išsižadėjo savo vyro ir jį paliko ramybėje. Bet KGB nenurimo. Balachonovas kelis mėnesius išlaikė trimųjų spaudimą grįžti, bet kai iš sovietinio konsulato gavo telegramą, kad staiga mirė jo motina, nutarė vykti į Maskvą. Jam Sovietų konsulas garantavo, kad "viskas yra tvarkoje" ir jis galės grįžti atgal į Genevą.

Bet tai buvo pinklės. Nuvažiavęs į Sov. Rusiją rado savo motiną gyvą ir sveiką. Su ja galėjo pabūti vos porą dienų ir buvo areštuotas.

Vargšas Balachonovas, taip apgautas, tuojau pateko į KGB nagus. Tris mėnesius jis buvo bandomas garsiamė Serbski psichiatrijos institute. Pagaliau teismas prie uždary durų, nors tai yra priešinga Sovietų baudžiamojo kodekso nuostatom. Jis gavo 12 metų griežto kalėjimo. Pirmiausia jis buvo išsiųstas į vieną vergų darbo stovyklą Urale. Ten pradėjo visą eilę bado streikų (kartą išbadavo iš visus tris mėnesius). Buvo perkeltas į psichiatrinę ligoninę Mordovijoje, kur buvo "gydomas" aminazinu, po to vėl į Pirmės stovyklą, kur buvo uždarytas į drausmės kambarą. Kažkokių būdu Balachonovui pavyko pasiūsti savo kolegoms Genevoje laiška, kuris perduotas Amnesty International. Už tai Balachonovas buvo uždarytas Vladimir "nepataisomųjų nusikaltėlių" kalėjime.

Vienas asmuo, buvęs Vladimir kalėjime, atvykęs į Genevą gyvū žodžiu pasakojo apie Balachonovo sveikatą: esą, jei jis nebus paleistas, ilgai neišgyvens. Ilgi bado streikai jį labai nusilpnino, neteko pusės savo svorio.

Savo laiške, atsiųstame į Genevą, Balachonovas rašo: "Dabar aš esu koncentracijos kalėjime, skirtame "valstybės nusikaltėliams". Kalėjimas yra tradicinis Stalino laikų, jis yra beribiose miškuose, apsuptys keliomis eilėmis spygliuotų vielų, kuriose įtaisyta elektroniniai signalai, saugojamas pulko šunų ir kiekviename kampe įrengti automatiniai kulkuosaidžiai.

Mano kalėjimo draugai yra rašytojai, mokytojai, poetai, gydytojai, inžinieriai, studentai, darbininkai ir kaimiečiai. Jie uždaryti į šį kalėjimą ilgiems metams vien tik už tai, kad sužinojo, kas dedasi laisvajame pasaulyje, kad spausdino savo raštus užsienyje be sovietinės valdžios leidimo, kad išdrįso kritikuoti esamą sistemą, kad gynė savo tautinę kultūrą ir gimtąją kalbą. Čia su manim yra uždaryti ukrainiečiai, lietuviai, rusai, baltai, armėnai, latviai ir daugelis kitų tautinių mažumų atstovų".

Balachonovui ginti komitetas yra pasiryžęs visokiais būdais kovoti už jo išgelbėjimą ir kviečia kitas organizacijas, kurioms rūpi žmogaus asmens laisvė, prisidėti prie bendros akcijos už Balachonovo laisvę.

LAISKAI "DRAUGUI"

BENDROSIOS KOVOS BARE

Žūtbutinė kova su nuožmiu, jokių nuolaidų nedaranti okupantu turi būti vykdoma globaliniu mastu. Negana to, kad paskirų kraštų organizacijos ar ryžtingų kovotojų grupės tą kovą remia: jų veikla teapima tik ribotą skaičių žmonių, net ir jų tarpe iškyla įvairių nesupratimų, pragaištingo jėgų ir laiko eikvojimo tarpusavio ginčuose. Tad vienos, visą veiklą vienijančios, visam išlaisvinimo darbui vadovaujančios institucijos reikimas yra reikalingas ir būtinas.

Irano Sachas Reza Pahlewi aiškina, kodėl jis pakėlė naftos kainą.

Šios mintys kyla skaitant VLIKo ir Tautos fondo atsišaukimus. Pastaruoju metu VLIKas stiprina ir išplečia savo informacinę tarnybą, veikiančią visą šią nuomonę, skleidžiančią žinias visame laisvajame pasaulyje apie mūsų tautos likimą rusiškojo imperializmo priespaudoje. Nuolatinės ir tiksios informacijos reikia bent šimto valstybių diplomatinėm tarnybom ir dideliame skaičiu įvairių tarytinių mastu veikiančių organizacijų, spaudos, radijo bei televizijų programų, skelbiant apie didžiausią šio šimtmečio gėdą, kada senos kultūros tautos vargsta rusiškojo imperializmo sukurtų tautų naikinimo sistemoje.

VLIKas remia ir ateity remis "LKB Kronikos" leidimą ir platinimą kitomis kalbomis, radijo bangomis perduodant "Kronikos" ir "Aušros" žinias į okup. Lietuvą, gelbstima siekti tų leidinių tikslu.

Visiems tiems darbams ir užmojams reikia nuolatinės paramos, kurią teikia Lietuvos Išlaisvinimo Tautos Fondas, Neseniai T. Fondo atsišaukimuose buvo kukliai paprašyta paaukoti Lietuvos laisvinimo bylai remti bent vienos dienos uždarbį. Tai menka auka, palyginus ją su mūsų brolių okupuotoje tėvynėje aukomis.

Laikas jau subrusti. Laikas garsiau rekti okupantui ir visam pasauliui, kad išdidi aiščių palikuonė niekada nesutiks išmainyti savo suverenės valstybės garbės ir elgetišką mizeriją, ku-

ria bruka idijotiškos sistemos vardu imperialistas rusas. Niekada nesutiks atsižadėti savo tikėjimo ir savo žmoniškumo principų vakarų kultūroje ir civilizacijoje išaugusi ir subrendusi tauta. Niekada nesutiks jį tapti bedvasiais, sugyventais imperialisto okupanto vergais.

KALEJIMAS DEL KATES

Chicagoje nevalia paleisti lakstyti palaido šuns. Cook apskr. taryba pasirošusi primate nuostata, kad už ne ryšio paleistą lakstyti šunį ar katę gali būti baudžiama iki 6 mėn. kalėjimo ir iki 500 dol. pabaudos.

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET PR 8-0833; PR 8-2424

THE DAISY SHOPPE GELINYČIA
9918 Southwest Hwy., Oak Lawn, Ill., 499-1318; 499-1319
GENE and BARBARA DRISH
"Flowers are always in good taste"

KOTRYNA YANCHUS
PAUKŠTYTĖ

Gyveno 3531 W. 66 Street, Chicago, Illinois.
Mirė gruod. 12 d. 1976, sulaukus 84 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Šakių apskrityje. Amerikoje išgyveno 64 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukterys: Estelle Yanchus ir Adeline Wickstrom, žentas Warren, gyv. Grosse Pointe Shores, Michigan, pusbrolis kun. Jonas Jančius, MIC, broliženė Anna Yanchus, duktė Catherine Cornell su vyru John ir šeima, Lietuvoje sesuo Magdalena Danienė su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Šv. Kryžiaus ligoninės moterų vienetei, Šv. Teresės dr. Jai Marquette Pke., A.L.R.K. Moterų S-gos 67-tai kuopai, L.R.K.S.A., Šv. Kazimiero Seserų rėmėjų ir Tėvų Marijonų rėmėjų draugijoms.
Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Avenue.
Laidotuvės įvyks ketv., gruod. 16 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Dukterys, žentas ir kiti giminės.
Laidotuvių direktorius Evans ir Sūnūs — Tel. 737-8600

Dr. Pranas Skardžius

Jau metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš gyvųjų tarpo mano mylimą vyrą.
Mirė 1975 m. gruodžio mėn. 18 d. Palaidotas Crestview Memorial Park and Mausoleum kapinėse, Hot Springs, Arkansas.
Šv. Mišios bus atšaujamoms už jo sielą Benediktinų koplyčioje, Hot Springs, Ark. Po Mišių bus šventinamas paminklas.
Maloniai prašau gimines, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti šiose Šv. Mišiose arba prisiminti velionį savo maldose.
Nuliūdus: Žmona Bronė

A. + A. WILLIAM RAUBA

Gyveno Hollywood, Florida. Anksčiau gyveno Chicagoje, Marquette Parko apyl.
Mirė gruod. 12 d., 1976, 10:15 val. ryto, sulaukęs 88 m. amžiaus
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 70 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime 3 podukros: Josephine Zack, žentas Stanley, Stephanie Gurskis, žentas Joseph, ir Pulkerija Rhody, žentas Mitchell, anūka Joette ir Gary Zack, Stephanie, Joseph ir John Gurskiai ir Richard Rhody, 2 proanūka, sesers vaikai: Bruno ir Frank Lauraičiai su šeimomis, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.
Laidotuvės įvyks ketv., gruod. 16 d. iš koplyčios 11 val. ryto bus atlydėtas Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Podukros, žentai, anūka ir proanūka.
Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus — Tel. 476-2345

A. + A. AGOTAI DIEMOND mirus,
vyrą ANTONĄ, dukterį ANTOINETTE, žentą JOHN, anukę CAROL su šeima, gilaus liūdesio valandoje širdingai užjaučia

Amerikos Lietuvių Bendruomenė
Melrose Parko Apylinkė

Mielam bičiuliui

A. + A. VINCUI BILSKIUI mirus,
jo žmoną STASĘ BILSKIENĘ, jo dukrą ROMĄ ir vyrą inž. ROMĄ LEVICKUS, anūkėlius gyvenančius West Wood, Mass., ir visus gimines ir artimuosius, nuosirdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Antanas Dovidaitis, Kunigunda Keblinskienė, Pranas Keblinskas, Marija Polteraitienė, Pranas Polteraitis, Alek. Zulys, Ona Lesnikas, Edv. Ald. Varekojai, Kazimieras Mereckas.

St. Petersburg Beach, Florida

A. + A. VYTAUTAS PEČIULIS

Gyveno 2617 W. 69 Street, Chicago, Illinois.
Mirė gruod. 14 d., 1976, 9:45 val. ryto, sulaukęs 62 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Kavoros valsč., Rudnikuose.
Amerikoje išgyveno 20 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Grete (Mehler), 2 sūnūs Bernard ir Peter kiti giminės Vokietijoje ir Lietuvoje.
Priklausė Marquette Pko. Namų Savininkų Dr. Jai ir L.F.K. Lituaniai.
Kūnas bus pašarvotas treč., 2 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.
Laidotuvės įvyks penktad., gruodžio 17 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Žmona ir sūnūs.
Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345

CARL CLARAS, Sr.

Gyveno 7254 S. Mozart Street, Chicago, Illinois.
Mirė gruod. 13 d., 1976, 7:45 val. ryto, sulaukęs 92 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 67 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukterys: Amy Kris ir Marge Schmidt, sūnus Carl Jr., marti Eleanor, 5 anūka ir 5 proanūka, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.
Laidotuvės įvyks ketv., gruod. 16 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Dukterys, sūnus, anūka ir proanūka.
Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus — Tel. 476-2345

A. + A. Casimira (Charlotte) Yerkes
PAGAL TEVUS MICKA

Gyveno Chicago, Ill., Marquette Parko apyl. daugelį metų.
Mirė gruodžio 13 d., 1976 m., sulaukus 69 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje.
Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Roy E., 2 dukterys Sesuo Leandra, Kazimierietė, Argentinoj, ir Genevieve Figel, žentas Paul, 3 sūnūs: Leonard, marti Jo Ann, Roy A., marti Maureen, ir Anthony, marti Margaret, 13 anūkų, 2 seserys: Constance Skelly su vyru John, ir Albina Semaitis ir jų šeimos, brolis kun. Alphonse Micka, M.I.C., ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Šv. Kazimiero Ses. rėmėjų ir Tėvų Marijonų rėmėjų draugijoms.
Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans kopl., 6845 S. Western Ave. Laidotuvės įvyks ketv., gruod. 16 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo par. bažnyčią, kurioje įvyks ged. pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero liet. kapines. Gėlių prašome nesivesti.
Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Vyras, dukterys, sūnūs, žentas, marčios ir anūka
Laid. direkt. Evans ir Sūnūs — Tel. 737-8600.

MAŽEIKA & EVANS
Laidotuvių Direktoriai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TEVAS IR SONUS

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS:
2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
4330 - 34 South California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YARds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
1207 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3001
STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) ir SONUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6673
424 W. 80th STREET Tel. REpublic 7-1213
12800 Southwest Highway, Palm Hills, Ill. Tel. 974-4419

PETRAS BILIONAS
606 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
POVILAS J. RIDIKAS
1254 SO. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1511
JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1138-39
VASAITIS - BUTKUS
1448 SO. 80th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1008

APLINKINIUS MUS

× Kun. Jonas Borevičius, SJ, Chicago tėvų jėzuitų vienuolyno vyresnysis, pasitikrins sveikatą Chicagoje, gydytojų patarimas, gruodžio 14 d. vėl išvyko gydytis į Floridą, kur išbus apie mėnesį. Apsistos pas savo gimines Juno Beach.

× Kr. Donelaičio lituanistinių mokyklų Kalėdų eglutė bus gruodžio 18 d., šeštadienį, 11:30 val. ryto McKay mokyklos salėje. Mokyklos vadovybė ir Tėvų komitetas kviečia ne tik vaikus, bet ir tėvelius bei svečius kalėdinėje programoje dalyvauti, ta pačia proga visiems linkėdami linksmų šv. Kalėdų ir laimingų N. Metų. Po kalėdinės eglutės programos prasideda mokinių žiemos atostogos, kurios tęsis iki sausio 8 d.

× Melrose Parko lituanistinė mokykla kalėdinę eglutę rengia gruodžio 18 d., šeštadienį, 11 v. ryto Sacred Heart par. mokyklos patalpoje. Apylinkių lietuvių kviečiami šioje šventėje kartu su vaikučiais dalyvauti.

× Dr. Kosto Jurgėlos paruošta ir Šaulių sąjungos centro valdybos išleista anglų kalba "Lithuania — The Outpost of Freedom", liečianti lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės reikalus, jau išspausdinta ir pradeda platinėti. Knyga yra svarus įnašas į lietuvių tautos siekimų literatūrą anglų kalba kalbantiesiems.

× Juozas Burniauskas iš Baltimorės užsisakė "Drauge" knygą ir atsiuntė auką. Ačiū.

× Bronė Dikienė, Chicago, Ill., artėjančių švenčių proga sveikina visus savo artimuosius. Vietoje kortelių skiria 10 dol. auką "Draugui".

× Juzėta Nasvytienė, Chicago, Ill., palinkėjo linksmų švenčių ir atsiuntė 10 dol. auką. Dėkojame.

× Juozas Zadeikis, Chicago, Ill., aukojo 10 dol. Dėkui.

× Charles Brazaitis, Chicago, Ill., parėmė savo dienraštį 10 dol. auką. Ačiū.

× Bronė Butkuvienė, iš Clevelando, šiuo metu po operacijos guli ligoninėje ir džiaugiasi, kad ją aplanko "Draugas". Ačiū.

× Marcelis ir Antanas Bendoraičiai (Marquette Pk.) švenčių proga sveikina savo gimines, draugus bei pažįstamus. Vietoje kalėdinių atvirukų aukojo "Draugui". (pr.)

× Bronė ir Vladas Rimavičiai sveikina visus savo pažįstamus su šv. Kalėdom ir linki laimingų Naujų metų. (pr.)

× Pardavimui — Baltic prekybos ūkyje auginti: antys, žąsys, jauni paršukai, kiaulės — gyvi arba šviežiai papjauti. Pagaudaujant visi mėsos produktai išrūkomai. Užsakymams skambinti telef. 523-1510 arba 737-6784 (sk.)

× Romas Paulėnas, naujas brokeris padeda nupirkti, parduoti stakus, options, bonus ir fondus. Reikalui esant kreiptis Rodman & Renshaw, (312) 332-0560. (sk.)

× Terros dovanų prekyba, 3235-37 W. 63 St., tel. 434-4660, iki Kalėdų atid.: pirm. — penkt. — nuo 10 iki 8 v. v., šešt. — nuo 10 iki 6 v. v., sekm. — nuo 12 iki 4 v. v. (sk.)

× V LTS SVENTĖS LEIDINYS-PROGRAMA, didelio formato, gausiai iliustruotas, gausi namas: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Kaina su persiuntimu \$2.50. Paskubėkite įsigyti šį istorinį leidinį, nes gautas nedidelis skaičius. (sk.)

× Sv. Kryžiaus ligoninė skelbia, kad iki šių metų paskutinės dienos gimusieji šioje ligoninėje naujagimiai gaus 200 metų Amerikos nepriklausomybės paminėjimui specialius gimimo pažymėjimus. Be to, Kalėdų proga ligoninės rėmėjai tuo metu gimusiems naujagimiams įteiks specialiai papuoštus drabužėlius.

× Šaulių sąjungos centro valdybos rengiama kasmetinė kultūrinė savaitė ateinančiais metais įvyks Union Pier vasaros pradžioje. Galutinė data dar nenustatyta, bet manoma, kad įvyks liepos pradžioje. Šaulių kultūrinė savaitė programa būna įvairi ir įdomi ne tik šauliams, bet ir sąjungai nepriklausantiems.

× Dr. Stasys Žmuidzinas, Chicago, Ill., artėjančių švenčių proga palinkėjo "Draugui" linksmų Kalėdų ir atsiuntė 10 dol. auką. Ačiū.

× Agota Zukauskas, Cicero, Ill., nuoširdi ir ilgametė "Drauge" skaitytoja, atsiuntė sveikinimus ir 12 dol. auką. Labai ačiū.

× Jonas Jasaitis su šeima persikėlė gyventi į Marquette Parko lietuvių koloniją. Anksčiau gyveno rytinėje Western gatvės pusėje. J. Jasaitis yra Kr. Donelaičio aukštesniosios mokyklos mokytojas, aktyviai reikiama šaulių veikloje ir spaudoje. Jo naujas adresas: 7217 So. Francisco Ave., Chicago, Ill., 60629. tel. 434-2165.

× Po 7 dolerių aukojo: B. Genčius, Toronto, Jonas Juras, Rochester, Alf. Eitutis, Chicago, Valė Gaubys, Woodhaven. Maloniai dėkojame.

× Dėkodami už korteles, po 5 dol. aukojo:

J. Mikielionis, Seattle, Juozas Šalčiūnas, Palos Hts, R. Grigaliūnas, Forest Pk., Br. Papšys, Chicago, Grasiūda Meilus, Chicago, K. Skaisgirys, Chicago, B. Stonkus, Dehli. Labai ačiū.

× A. Umbrasienė, Chicago, Ill., apmokėjo tris "Drauge" prenumeratas ir pridėjo 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Dr. K. Rimkus mus pasveikino, atsiųsdamas 15 dol. auką. Dėkojame.

× Adolfas Bagdonas, St. Petersburg, Fla., prie prenumeratos mokesčio pridėjo 10 dol. auką. Ačiū.

× Dėkodami už kalendorius, po 5 dol. aukojo:

Vl. Misiūnas, Chicago, S. Jarienė, W. Hartford, A. Stankus, Toronto, Pr. Mikalauskas, Cicero, Ant. Kleiza, Chicago, Kazys Barzdukas, Chicago, Jonas Šermukšnis, Chicago. Labai ačiū.

× Sveikindami savo draugus ir pacientus su šv. Kalėdomis ir linkėdami laimingų Naujųjų Metų, dr. Bruno ir Aldona Beinoriai, dr. Kazys ir Dalia Bobeljai, dr. Vytautas ir Liusė Dargiai, dr. Gedas ir Aldona Gričiai, dr. Ferdinandas ir Vanda Kaunai, dr. Antanas ir Alina Lipskiai — vietoje kalėdinių kortelių aukojo 10 dol. Gyd. dr. Jos Moterų Pagalb. Vieneto Stipendijų Fondui. (pr.)

× Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Chicago skyriaus Tradicinės Kūčios įvyks š. m. gruodžio mėn. 19 d., sekmadienį, 3:30 val. popiet Jaunimo Centre. Bilietų reikalui prašome skambinti p. p. Sekmokams tel. 476-6712 (pr.)

× Halina ir Edvardas Žitkai sveikina savo draugus bei pažįstamus su šventėmis. Vietoje kortelių aukojo Lietuvos Dukterų Draugijai. (pr.)

KALĖDOS MOKYKLoms

Kalėdos — džiaugsmo šventė visiems, dideliems ir mažiems. Mokyklose vyksta Kalėdų eglutėlių programos ir dalinamos dovanėlės. Tačiau dažnai žmonės pamiršta pačią mokyklą, kurios išlaikymas nemažai kaštuoja. Jei visi susirūpinę mokyklų išlaikymu, mokyklos būtų viskuo aprūpintos. Nereikia didelių sumų, bet visi po truputį.

Zmonės Kalėdų laikotarpiu daug perka dovanų savo šeimų nariams ir artimiesiems. Būtų gražu, kad nors mažą auką pasiskirtų ir lietuviškai mokyklai.

Tuo reikalu Vidurio Vakarų apygardos valdyba kreipiasi į tautiečius, ragindama Kalėdų eglutėlių proga pasaukti pagal išlaikymui mokyklai išlaikymui. Auką galite įteikti bet kuriai lituanistinei mokyklai, kuri jums artimesnė ir kuri sunkiau vertiasi.

Lietuviška mokykla ne vien tėvų mokykla, bet visos mūsų tautos, tad visi esame įpareigoti ją rūpintis. Pačios mokyklos dirba tyliai, nesireklamodamos, bet jų atlikti darbai mūsų tautiniam auklėjimui yra milžiniški. Kol turėsime lietuviškų mokyklų, tol Lietuvos laisvės viltis nebus.

Vidurio Vakarų apygardos valdyba

Daliė Polikaitienė ir Salomėja Šatienė, Los Angeles lietuvių veiklos, daug dirbusios parapijos salės atremontavimui skirtu pobūvio metu. Nuotr. A. Gulbinsko

× Birutė Viskanta, Palos Verdes Pen., Calif., mus pasveikino su šventėmis, atsiųsdama 10 dol. auką. Dėkojame.

× Po 4 dol. aukojo: Stefa Merckis, Nik. Reikalas, Elena Kubilius, J. Landsbergis, Vl. Mumgaudis, Pr. Vainauskas, J. Ramanauskas, Ch. Kronkaitis, J. Kemeza, Jer. Kačinskas, J. Bartkus, G. Zemaits, Alg. Gustaitis. Ačiū.

× Dr. J. Dėdinas užsisakė "Drauge" lietuviškų knygų ir ta proga atsiuntė 10 dol. auką. Ačiū.

× Aukų po 5 dol. atsiuntė: Juozas Briedis, Cicero, M. Baršketis, Toronto, Maria Bastys, Chicago, Vera Jasiukaitis, Cicero, F. Kalvaitis, Chicago, J. Miedis, Chicago, Vincas Strolis, Gr. Rapids. Labai ačiū.

× Po 3 dol. aukojo: V. Lavinskas, Ant. Janušonis, J. Jankauskas, B. Malcanas, O. Kavaliūnienė, B. Tompauskas, V. Lipinis, S. Vaicikauskas, V. Vinclovas, B. Miliauskas, Ben. Serapiņas, G. Klimas, St. Petkevičienė, Helen Zaksas, dr. P. Avižonis, A. N. Kulpavičius, J. Pečiulis. Dėkojame.

× Aukų po 2 dol. atsiuntė: Z. Tarutis, V. Vitkus, R. Masiu-lionis, St. Lekutis, El. Kolosovas, B. Zumeras, V. P. Janušonis, B. Platukis, A. Masionis, V. K. Kubilius, M. Gramas, E. Miller, J. Paškevičienė, J. Dapkus, M. J. Vilutis, V. Regina, Č. Kilulis, A. Dulskis, Anna Jucevičius, M. Martinkus. Ačiū.

MOKYS AKLUOSIUS

Chicago parkų distrikto mokykys aklius ir invalidus vaikus kaip globoti naminius gyvulius.

JEIGU AŠ BŪCIAU ...

Jeigu aš būčiau Vytautas Didysis — Lietuvos karalius, aš vesčiau drąsiai karius į karą. Žiauriame, kraujingame kare nugalėčiau priešus ir grįžčiau visų giriamas. Niekada nieko nebijočiau, nes aš žinočiau, kad esu geriausias karys visame pasaulyje. Bet ...

Jeigu aš būčiau aitvaras, aš pakilčiau ir iškėčiau vis aukščiau ir aukščiau, kol viena akimi galėčiau apimti visą žemę ... Pa-jusčiau, kad esu virš visų ir niekas manęs negali sustabdyti ... Ir vėl kilčiau, kilčiau iki mėnulio, iki žvaigždžių. Bet ...

Jeigu aš būčiau gerų žmonių krašte, jie mylėtų mane ir dirbtų man. Aš neieščiau, kad jie mane keiktų ir man žalą darytų. Tokius žmones reiktų išsiųsti į vienišą salą, kurioje jie gyventų. Tada ir pasaulis geromis pasidarytų. Bet ...

Jeigu aš būčiau rašto raidė! Niekas negalėtų nieko be manęs suprasti. Aš būčiau dalis įvairių žodžių: pagyrimų, keiksmų ir garsių rašytojų sugalvotoms jų mintims išreikšti. Būtų smagu su žmonėmis visai kalbėtis. Bet ...

Bet aš esu tik lietuvis. Ir tai yra man smagu. Aš galiu daryti, tai, ko kiti negali. Galiu lietuviškai melstis, kalbėti, dainuoti, tautinius šokius šokti, keliauti į lietuviškas stovyklas, lietuviškai vaidinti ir mokyti lituanistinėje mokykloje.

Jeigu aš turėčiau pasakyti, kuo aš norėčiau visada būti, aš pasirinkčiau: Simu Žmuidzinu — lietuvi! Niekada nepasikeisti, nes niekada nieko negali būti geriau.

Simas Žmuidzinas,

Rochesterio lit. m-los mokinys ("Plunksna")

ISTIKIMAS DRAUGAS

Vieną dieną Julukas nuėjo su savo draugais į parką pažaisti. Jis buvo geltonplaukis, vienuolikos metų amžiaus. Julukas buvo labai gudrus ir visada gavo tik penketukus. Jo draugai buvo tokio paties amžiaus ir jie visi ėjo į tą pačią mokyklą. Buvo šeštadienis ir jie norėjo žaisti krepšinį. Jiems beždžiant, prie jų priklydo sužeistas šuo. Julukas labai gailėjo šuniuko. Jis prie jo priejo ir pradėjo šunelį glostyti. Julukas šunį nusivedė namo, jį paėzdino ir aptvarkė jo žaidimą. Tas šuniukas labai priprato prie Juluko. Kai jis pasveiko, labai daug su Juluku žaidė. Julukas jį pavadinė Smarkučiu. Vieną dieną Smarkutis staiga dingo. Julukas labai susirūpino ir išėjo jį ieškoti. Visur ieškojo, bet niekur jo nesurado. Nusimėgęs, Julukas skubėjo namo. Staiga trys vaikai jį užpuolė ir pradėjo mušti. Julukas pradėjo šaukti, ir staiga atbėgo Smarkutis. Jis šoko ant jų vaikėzų. Jie išsigandę pabėgo. Julukas parėjo namo labai laimingas, suradęs savo gerą draugą Smarkutį.

Giedrius Sodonis, 8 sk.

Dariaus Girėno lit. m-la

SUNIUKAS

Savo gimtadieniui aš gavau labai gražų šuniuką. Tas šuniukas buvo mano geriausia dovana iš tėvelių. Kai tas šuniukas užaugo, jis labai daug išmoko. Aš jį pamokiau, kaip atsistoti ant galvos ir kaip stovėti ant dviejų kojų. Kai mano šuniukas užaugo, tėvelis ir mano broliukas padarė jam didelį namuką. Po kelių metų mano šuniukas

turėjo mažyčių, kurie negalėjo matyti. Po kelių savaitių tie mažyčiai jau galėjo matyti. Kai jie užaugo, mes turėjome juos atiduoti, nes kitaip turėtumėme labai daug šunielių. Jiems reiktų labai daug maisto. Mūsų kaimynai gavo truputį didesnę šunelį. Kai mes paleidžiam savo šunį, jis visą laiką laksto po kitų kaimynų kiemus ir mums yra sunku jį surasti.

Birutė Marcinkevičiūtė, Toronto "Maironio" lit. m-los IV sk. mokinė Kanada ("Mūsų pasaulis")

RUDUO

Ruduo man labai patinka. Yra daug spalvų. Man labai smagu pasivaikščioti miške. Įvairiausias spalvos papuošia kalnus. Dabar nėra lapų ant medžių. Rudenį daug žmonių gauna slogą, nes oras keičiasi. Praeitą savaitę aš neįėjau į mokyklą, nes turėjau slogą. Dabar aš esu sveika. Pradedama oras atšalti. Nežiūg padės snigti ir bus žiema. Mokykloje mokytoja mus prašys parašyti apie žiemą.

Edita Vazalinskaitė, Montrealio lit. m-los 7 sk. mok. Kanada ("Liepsna")

Piešė Edvardas Tuskenis, Marquette Parko lit. m-los 7 sk. mok.

NENORĖJAU SLIDINETI

Vieną gražų šeštadienį mes išvažiavome į Kolorado slidinėtį. Mes slidinėjome nuo didelių ir mažų kalnų. Tai vieta vadinosi Vail. Ten buvo daug kelių, kurie kėlė slidininkus į kalnus.

Piešė Edvardas Tuskenis, Marquette Parko lit. m-los 7 sk. mok.

Užsidėjau slides ant pečių ir ėjau. Einant žemyn, senas ir piktas šuo pradėjo mane vyti. Bėgdamas pro baseiną, aš kritau tiesiai į vandenį. Visi žmonės baseine pradėjo juoktis iš manęs, o tas šuo bijojo vandens. Kai aš grįžau į savo kambarį, aš buvau sušalęs, kaip ledas. Mano tėveliai pyko ant manęs, o mano sesutė tik juokėsi.

ZIEMA IR VAIKAI

Suaigės krinta, Sniegas baltas. Žiema yra Salta, šalta.

Vaikai čiuožia, Lekia rogės, Stato senį Prie pastogės.

Sniego karas Prasiėjo! — Visi vaikai čia atėjo.

Po dienos smagios Snieguos Vaikai visi — Tai miegos!...

Andra Kontrimaitė, Los Angeles lit. mokyklos mokinė ("Saulutės Spindulys")

RUDUO

Ruduo atėjo, Vasara išėjo, Lapai ėmė kristi, Medžiai ėmė plikti.

Vėjas ėmė pūsti, Oras ėmė šalti, Sniegas ėmė kristi, Baltai žemę dengti.

Lina Didžbalytė, Kr. Donelaičio lit. m-los VI sk. mok.

Pirmą dieną, leisdamasis žemyn, aš pamėčiau savo pirštines ir kepurę. Kai aš sustojau paieškoti, tokia ponja, negalėdama sustoti, užvažiuojo ant mano lazdų, kurios buvo padėtos ant sniego. Man rankas ir ausis skaudėjo nuo šalčio ir aš jį tryniau, kad sušiltų. Ta ponja pervažiuodama sulenkė mano lazdas.

Aš žemyn kalnu važiuoju ant dviejų slidžių, be lazdų. Tačiau kažko susimaišiau ir negalėjau sustoti. Trenkiau tiesiai į medį. Kai aš pamažu atsistojau, pamėčiau, kad viena slidė buvo sulūžus.

Užsidėjau slides ant pečių ir ėjau. Einant žemyn, senas ir piktas šuo pradėjo mane vyti. Bėgdamas pro baseiną, aš kritau tiesiai į vandenį. Visi žmonės baseine pradėjo juoktis iš manęs, o tas šuo bijojo vandens. Kai aš grįžau į savo kambarį, aš buvau sušalęs, kaip ledas. Mano tėveliai pyko ant manęs, o mano sesutė tik juokėsi.

Užsidėjau slides ant pečių ir ėjau. Einant žemyn, senas ir piktas šuo pradėjo mane vyti. Bėgdamas pro baseiną, aš kritau tiesiai į vandenį. Visi žmonės baseine pradėjo juoktis iš manęs, o tas šuo bijojo vandens. Kai aš grįžau į savo kambarį, aš buvau sušalęs, kaip ledas. Mano tėveliai pyko ant manęs, o mano sesutė tik juokėsi.

Užsidėjau slides ant pečių ir ėjau. Einant žemyn, senas ir piktas šuo pradėjo mane vyti. Bėgdamas pro baseiną, aš kritau tiesiai į vandenį. Visi žmonės baseine pradėjo juoktis iš manęs, o tas šuo bijojo vandens. Kai aš grįžau į savo kambarį, aš buvau sušalęs, kaip ledas. Mano tėveliai pyko ant manęs, o mano sesutė tik juokėsi.

GALVOSČIŲ NR. 8 ATSAKYMAI

I Burna, dantys ir liežuvis.
II Dramblis, briedis, elnias, lūšis, tigras, vilkas, šernas, zebrai, gyvatė, rupūžė.
III Viktorijos ežeras.
IV "Vilniaus" viešbutis — toks viešbučio pavadinimas — gali būti bet kuriame mieste. Vilniaus viešbutis — tik Vilniuje. V I, ir, ima, Irma ir t. t.

GALVOSČIAI NR. 10

I (mislė) Maža trobelė pilna kultūvėlių. (10 taškų).

II (žiūrėkite piešinį) Pelytė Cyputė nusipirko naujas slides. Netoli nuo jos namų buvo Katės kalnas. Užlipusi ant kalno norėjo čiuožti žemyn. Tada ji sužinojo, kad kalne gyvena penkios piktos katės. (Todėl tas kalnas vadinosi Katės kalnu). Kaip galėtų Cyputė saugiai sugrįžti į namus? Padėkite jai!

Iš "Skambutis" Detroito "Žiburio" lit. m-los laikraščio. (5 taškai)

III Perskaitykite ir pilnai parašykite šį sutrumpinimą "GA" (5 taškai)

IV Plotu ar gyventojų skaičiumi už Lietuvą mažesnių valstybių yra apie 50. Kurioje pasaulio dalyje jų daugiausia? (5 taškai)

V Paašikinkite, kada rašome: aušra, Aušra ir "Aušra". (5 taškai)

Visą savaitę aš turėjau gulėti lovoje, nes aš karščiau. Nuo to laiko aš daugiau nenorėjau slidinėti.

Algis Kazlauskas, 7 sk. Marquette Parko lit. m.

VOVERAITĖ

Vieną kartą buvo voveraitė. Ji ėjo pas draugę ir pasibeldė į duris. Niekas neatsiliepė. Ji vėl pasibeldė ir vėl niekas neatsiliepė. Tada ji nuėjo namo ir atsigulė, nes labai norėjo miego. Ji saldžiai sapnavo.

Gvina Jasevičiūtė, Hamiltono Vysk. M. Valančiaus lit. m-los III sk. mokinė Kanada ("Mokyklos atgarsiai")

Padėkos dienos simbolis. Piešė Vilija Bubiūtė, Clevelando Vysk. M. Valančiaus lit. m-los IV sk. mok.

Padėkos dienos simbolis. Piešė Vilija Bubiūtė, Clevelando Vysk. M. Valančiaus lit. m-los IV sk. mok.

AŠ NORĖJAU APLANKYTI...

...Tą miestą, kur gyvena mano tėveliai.

Aldona Johansonaitė

...Lietuvą. Lietuva yra labai gražus kraštas.

Lana Vyšnyonytė

...Kaliforniją, nes ten gyvena daug žvaigždžių.

Daina Mataitė

GALVOSČIŲ NR. 8 ATSAKYMAI

I Burna, dantys ir liežuvis.
II Dramblis, briedis, elnias, lūšis, tigras, vilkas, šernas, zebrai, gyvatė, rupūžė.
III Viktorijos ežeras.
IV "Vilniaus" viešbutis — toks viešbučio pavadinimas — gali būti bet kuriame mieste. Vilniaus viešbutis — tik Vilniuje. V I, ir, ima, Irma ir t. t.

GALVOSČIAI NR. 10

I (mislė) Maža trobelė pilna kultūvėlių. (10 taškų).

II (žiūrėkite piešinį) Pelytė Cyputė nusipirko naujas slides. Netoli nuo jos namų buvo Katės kalnas. Užlipusi ant kalno norėjo čiuožti žemyn. Tada ji sužinojo, kad kalne gyvena penkios piktos katės. (Todėl tas kalnas vadinosi Katės kalnu). Kaip galėtų Cyputė saugiai sugrįžti į namus? Padėkite jai!

Iš "Skambutis" Detroito "Žiburio" lit. m-los laikraščio. (5 taškai)

III Perskaitykite ir pilnai parašykite šį sutrumpinimą "GA" (5 taškai)

IV Plotu ar gyventojų skaičiumi už Lietuvą mažesnių valstybių yra apie 50. Kurioje pasaulio dalyje jų daugiausia? (5 taškai)

V Paašikinkite, kada rašome: aušra, Aušra ir "Aušra". (5 taškai)